

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

2 *leto*
2023

**PATRÓN ALKOHOLIKOV
VERNOŠŤ AJ TVORIVOSŤ
BŮH SE STARÁ
BRATSKÉ STRETNUTIA
ĎAKUJTE BOHU VOPRED
FR ANKETA**

**OSEMSTOROČNÉ
FRANTIŠKÁNSKE
JUBILEÁ**

**PAX
ET
BONUM**

obsah

OSEMSTOROČNÉ FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ.....	4
CTIHODNÝ MATT TALBOT.....	6
ROZHOVOR O ŽIVOTĚ S TERCIÁŘEM PAVLEM VANĚČKEM.....	12
VERNOSŤ AJ TVORIVOSŤ MANŽELOV BEREČOVÝCH.....	18
NÁRODNÉ FORMAČNÉ STRETNUTIE.....	24
FR ANKETA.....	26
INFO NR OFS.....	29
ZRIADENIE MIESTNEHO BRATSTVA V BYSTRM.....	30
STRETNUTIE VÝCHODOSLOVENSKEHO REGIÓNU V PREŠOVE.....	31
REGIONÁLNA PŮŤ BRATOV A SESTIER ZÁPADOSLOVENSKEHO REGIÓNU.....	32
DUCHOVNÉ CVIČENIA NA LEVOČSKEJ HORE.....	34
PŮŤ DO GRECCIA.....	35
FRANTIŠKÁNSKE SPRAVODAJSTVO.....	36
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	38
SOLANUS CASEY - ĎAKUJTE BOHU VOPRED.....	40

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 33, Číslo: 2/2023

Dátum vydania: jún 2023

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: fotokoláž

slovo na úvod

Milé sestry, drahí bratia!

Nastáva obdobie, keď okrem ustupujúcej pandémie nám aj príroda ukazuje priaznivým počasím krajšiu tvár. - Naše bratstvá, či už národné, regionálne, miestne, ale aj širšia františkánska rodina opäť naplno pripravujú svoje väčšie podujatia – stretnutia a púte na významných a pamätných miestach. Vďaka Bohu máme na výber a záležitosti na našej tvorivosti a vnútornom nasmerovaní, kde sa pridáme k zástupom, prichádzajúcim po stáročia, či aspoň desaťročia, aby sme sa nielen s nimi spojili v liturgii a modlitbách, ale aj vzájomne obohatili a zdieľali pravú radosť v bratskom spoločenstve. Mimoriadne bratské stretnutia

boli od počiatkov v celej františkánskej rodine pokladané za zvlášť radostné a požehnané duchovné udalosti. V tomto roku máme nielen tie pravidelné, ale aj mimoriadne – jubilejné. A dokonca s medzinárodným presahom. Prichádzame, aby sme sa opäť po čase stretli ľudsky i bratsky, vzájomne sa zdieľali, duchovne obohatili, načerpali z prameňov vlastných, ale aj z dedičstva celej cirkvi. A nemáme sa obávať prinášať aj bôle a trápenia, naše ľudské slabosti. Nielen v tichosti a odovzdanosti. - Práve v podpore, komunikácii, spoluúčasti, zdieľaní je sila bratstva, ktorá nám pomáha postupovať a nestagnovať. Je obohacujúce stretnúť sa a zakúsiť širšie spoločenstvo s bratstvami našich susedov.

Želám Vám všetkým, aby ste tento zvlášť požehnaný čas využili na načerpanie síl a duchovných podnetov do Vašich bratstiev.

Zároveň Vám a Vaším najbližším želim, aby ste v nadchádzajúcom prázdninovom a dovolenkovom období našli čas pre seba navzájom, uzdravujúci odpočinok a upevnenie pokoja vo vzájomných vzťahoch.

Damián Berec, minister NR OFS

FRANTIŠKÁNSKE JUBILEÁ

NAŠE BYTIE V KRISTOVI

Vstúpili sme do osláv prvých dvoch františkánskych jubileí, 800 rokov Potvrdenej reguly a vzniku slávenia Vianoc v Greccio, kedy máme jedinečnú príležitosť oživiť svoje povolanie prostredníctvom hlbšieho skúmania významu slov posolstva Reguly, vzácneho kompasu našej františkánskej cesty. Tomuto základnému dokumentu našej spirituality sme dlžní v našich bratstvách viac pozornosti. Málo sa k regule vraciame, uvažujeme nad ňou a predovšetkým len niekedy alebo vôbec si kladieme otázku, ako v praxi žijeme odkaz nášho serafínskeho zakladateľa, ktorému sme sľúbili vernosť v nasledovaní evanjelia nášho Pána Ježiša Krista. Možno vďaka tejto pravidelnej pozornosti sa regula stane naším spoločníkom, radcom a svedným zrkadlom každého františkána a od poznania mysle prejdeme k poznaniu reguly srdcom.

Výbornou pomôckou na tejto ceste je textový materiál - odporúčenie ako osláviť najvýznamnejšie františkánske sviatky v rokoch 2023 - 2026, ktorý pre nás pripravila Konferencia františkánskej rodiny v Ríme, a ktorý je k dispozícii v každom bratstve. Ukazuje nám ako môžeme hlbšie vniknúť do poznania františkánskej charizmy cez opakovanú pozornosť a cez prítomňovanie si vybraných kľúčových udalostí v živote nášho otca Františka ako naplniť krásne evanjeliové posolstvá a bratský život laických františkánov. Preto by táto pomôcka nemala zostať nepovšimnutá a na každom stretnutí by jej mali miestne rady a formátori - obzvlášť v rokoch osláv, venovať potrebnú pozornosť.

Prvou z odporučených tém reguly je Naše bytie v Kristovi, pretože regula pozostáva v „nasledovaní svätého evanjelia nášho Pána Ježiša Krista.“ (Reg. 1.1.) A pretože neustále nasledovanie evanjelia, vďaka sile Ducha Svätého, vyživuje korene našej spirituality a buduje v každom z nás osobný vzťah, nie návykovú rutinu, ale skutočne osobný vzťah ku Kristovi, ktorý vrcholí v našom prebývaní v ňom.

Ja pozerám na Neho, On na mňa

Nevyhnutnosť modlitby pri putovaní na ceste k blízkemu priateľstvu s Ježišom je samozrejme. To, čo sa musíme možno

začať viac učiť sú tiché chvíle bez slov strávené v jeho prítomnosti. Isto si spomenieme na známeho svätca, člena Tretieho františkánskeho rádu, sv. Jána Maria Vianneyho, ako sa rozprával s arským sedliakom, ktorý bol často už skoro ráno v prázdnom kostole a mlčky upieral pohľad na Ukrižovaného pred sebou. Keď sa ho svätec spýtal čo robí, povedal: „Ja hľadím na neho a On na mňa...“

V našich kostoloch, kaplnkách, v kláštore čaká na nás najväčšie, najmocnejšie tajomstvo Ježišovej stálej prítomnosti, aby sa nám vo chvíľach ticha celkom priblížil a spojil s nami. Pri rozprávaní sa na tému adorácia mi nedávno jedna naša sestra povedala svoju skúsenosť:

„Prišla som do služby počas nočnej adorácie v kostole celkom rozorvaná po ťažkej, nie prvej hádke s manželom, v presvedčení, že pre toto manželstvo po toľkých rokoch už nie je v našich silách záchrana. Moje rozbúrené emócie kládli prekážku akejkol'vek snahe upokojiť sa a sústrediť sa na Eucharistiu... Snažila som sa predstaviť si žiaru, ktorá z Nej vychádza na mňa, nešlo to. Po neviem akom čase sa mi v mysli vynorila myšlienka, že je trúfale predstaviť si, čo i len malý lúč Božej Slávy, ale, čo si môžem predstaviť, dokonca objasniť - to je Kríž s Umučeným Spasiteľom. Nasledoval obraz, predstava kríža pod ktorým kľáčim a objímam Ježišove nohy...“

Pomaly sa do mňa vrátil pokoj. Dostala som veľký dar a objať kríž chodím nielen počas adorácie v ťažkostiach, ale aj v radosť, ktorá postupne prevláda nad tmou nášho manželstva...”

Eucharistické spoločenstvo, najintímnejšie stretnutie s Kristom

Kardínál Raniero Cantalamesa, kapucín a pápežský kazateľ, v pôstnej kázni z roku 2022 o Eucharistickej modlitbe obohacujúcim spôsobom približuje, čo sa deje počas prijímania Tela a Krvi nášho Pána a dáva podnet na rozjímanie o skutočnom hlbokom a osobnom stretnutí. Z kázne vyberáme:

Eucharistia – ak mám použiť odvážny, ale pravdivý obraz – je zavŕšením manželstva medzi Kristom a Cirkvou a kresťanský život bez Eucharistie je ako uzavreté, ale nedovŕšené manželstvo. Pred prijímaním celebrant zvolá: „Blažení tí, čo sú pozvaní na hostinu Baránkovu!“ (Beati qui ad coenam Agni vocati sunt) a Apokalypsa – z ktorej je táto veta prevzatá – hovorí ešte jasnejšie: „Blahoslavení sú tí, čo sú pozvaní na Baránkovu svadobnú hostinu!“ (Zjv 19, 9). To znamená, že neporušiteľné a životodarné telo vteleného Slova sa stáva „mojím“, ale aj moje telo, moje človečenstvo sa stáva Kristovým, on si ho privlastňuje. V Eucharistii prijímame Kristovo telo a krv, ale Kristus „prijíma“ aj naše telo a našu krv! Ježiš, píše svätý Hilár z Poitiers, „na seba berie telo toho, kto prijíma jeho telo. Kristus nám hovorí: „Vezmi, toto je moje telo“, ale aj my mu môžeme povedať. „Vezmi, toto je moje telo.“

Užasné! Pokračuje aj praktickými dôsledkami tejto svätej udalosti. Pán prichádza v Eucharistii, vďaka Duchu Svätému ku mne so všetkým... a vďaka tomu, že on ma zároveň pritiahne k sebe, môže cez nás zakúšať duchovným spôsobom to, čo počas pozemského života nemohol napríklad žena zažiť. Ďalej hovorí, že v našom živote niet ničoho, čo by nepatrilo Kristovi

a teda nemôžeme povedať, že Ježiš nevie aké to je byť manželkou, stratíť dieťa a podobne... Svätá Alžbeta od Trojice keď popopila hĺbku tohto spoločenstva, keď napísala svojej matke: „Nevesta patrí ženíchovi. Môj (manžel) si ma vzal. Chce, aby som bola preňho pridaným človečenstvom.“

„Aký nevyčerpatelný dôvod žasnúť“, pokračuje pápežský kazateľ, „a cítiť útechu pri pomyslení, že naša ľudskosť sa stáva Kristovou. V spoločenstve je potrebné prejsť od darovania k dostávaniu, k prijímaniu. A prijímame niečo veľmi vzácne: Kristovu svätosť! A kde sa táto »úžasná výmena« konkrétne odohrá v živote veriaceho? Kedy sa realizuje táto obdivuhodná výmena, o ktorej hovorí liturgia, ak nie práve vo chvíli svätého prijímania? Tam máme možnosť odovzdať Ježišovi naše špinavé handry a prijať od neho »plášť spravodlivosti« (Iz 61, 10)... Je to objav, ktorý môže dať nášmu duchovnému životu krídla.“

K pozoruhodným úvahám o eucharistickom bytí v Kristovi, na záver pridáme aj výstižné slová františkána sv. Bonaventúru, ktoré napísal v diele Putovanie mysle k Bohu:

„Túto najtajnejšiu mystickú múdrosť“, teda osobné stretnutie s Ježišom, „pozná iba ten, ktorý ju dostane. A dostane ju iba ten, kto po nej túži a túži po nej iba ten, koho vnútorne rozplamení oheň Ducha Svätého, ktorý Kristus poslal na svet.“

Jubileá sú skutočným darom, pozývajú nás objaviť hĺbku a krásu našej charizmy. Preto, ako nás vyzýva Manuál Konferencie duchovných asistentov pre OFS a GIFRA, ...zo žiadneho stretnutia, by sme nemali odísť bez rozjímania (nie prečítania, preberania témy), ale s konkrétnym predsavzatím, ako posolstvo uvádzať do života vedome a svedomito...

Úvahu pripravila sr. Mária Marcela

2/2023

Ctihodný Matt Talbot
(1856-1925)

patrón alkoholikov

„Nikdy nebuď príliš tvrdý na človeka, ktorý nedokáže prestať piť. Prestať piť je tak ťažké, ako vrátiť sa po smrti do života. Ale oboje je možné, dokonca pre nášho Pána aj jednoduché. Len musíme byť závislí iba na Ňom.“

Toto sú slová človeka, ktorý v skorej mladosti prepadol závislosti na alkohole, a tá ho doviedla až na samé dno jeho bytia. Zoznámte sa s Mattom Talbotom. Kedysi bol opilcom, ale teraz smeruje k svätosti. Tak dokonale pracuje Božia milosť. Sám svätý pápež Pavol VI. o ňom povedal: „Čítal som životopis Matta Talbota. Dojal ma. Je čas, aby bol vyhlásený za svätého. Urobím všetko, čo môžem...“

Matt Talbot sa narodil 2. mája 1856 v Dubline vo veľmi ťažkom období, krátko po írskom zemiakovom hladomore. Počas tejto katastrofy zomrelo približne milión ľudí v dôsledku toho, že britská vláda, napriek tomu že zúril hlad, odčerpávala zisky z írskych plodín a dobytky. Mnoho ľudí emigrovalo a medzi tými, ktorí ostali, sa šíril alkoholizmus. Talbotovci boli chudobní, ale bola to tradičná katolícka rodina, narodilo sa im 13 detí. Matt bol druhorodený, mal štyroch bratov a osem sestier. Traja jeho súrodenci zomreli ešte v detstvom veku. Mattov otec Charles bol prístavový robotník a matka Elisabeth, ktorá vynikala zbožnosťou, bola žena v domácnosti. Práca aj jedla bolo málo, nádeje ešte menej. Všetci muži v rodine pili, aj jeho otec bol známy alkoholik. Neľahkú životnú situáciu riešili, ako väčšina ich súčasníkov, v krčme. Takýto kríž neniesla len Mattova matka, ale mnoho ďalších írskych žien.

Pád na dno

Vzdelávanie bolo v tom čase nekonzistentné, takže Matt po krátkom období sporadickej dochádzky úplne opustil školu a nastúpil do zamestnania. Vo veku 12 rokov začal pracovať ako poslíček vo vinárstve a občasnú ochutnávku tovaru z neho krátko urobilo plnohodnotného alkoholika. Celý jeho mladý život poháňala

iba potreba napiť sa. Zarobené peniaze minul na alkohol, dokonca keď nemal dosť, dal do záložne svoje čižmy. Keď to zistil jeho otec, zbil ho, ale bolo už neskoro. Matt chcel len jednu vec, uhasiť svoj smäd. Keďže bol priateľskej povahy, často kupoval pitie iným. Zakrátko si peniaze začal požíčovať a raz dokonca ukradol slepému žobrákovi husle, ktoré mu slúžili na získanie almužny. Neskôr pracoval ako murár a napriek svojej závislosti bol dobrým a pracovitým robotníkom. Do kostola nechodil, Boh ani Cirkev ho nezaujímali. Ženy taktiež nie, iba pohárik. Takto Mattovi ubiehali roky mladosti v kolotoči práce a opíjania sa. Všetci ho považovali za stratený prípad, nerátali však s pôsobením Božej milosti.

Jedného dňa v roku 1884, keď mal 28 rokov, došlo k incidentu, ktorý zmenil celý jeho život. Matt bol už niekoľko dní bez práce a prepil celú mzdu, keď sa v jednu sobotu flákal po uliciach úplne bez peňazí v nádeji, že mu jeho kumpáni kúpia nejaký drink. Ani jeden z jeho pomyselných priateľov sa však pri ňom ani nezastavil, niektorí sa mu posmievali. To ho zranilo ešte viac, také niečo nečakal. Uvedomil si aké falošné sú jeho priateľstvá a jasne pocítil prázdnotu svojho života. Znechutený i ponížený sa vrátil domov k matke, ktorá bola prekvapená, že je tak skoro doma a nie je opitý.

Jediná zachovaná fotografia Matta Talbota.

Rázne rozhodnutie

Matta zamestnávala jediná otázka. A čo ďalej? Ako dobehnúť premárnený čas? Rozhodol sa zložiť sľub, že už nikdy viac nebude piť alkohol. Zdôveril sa so svojím rozhodnutím matke a pobral sa za kňazom. Vyspovedal sa a poprosil ho, aby prijal jeho sľub. Kňaz mu poradil, aby sa najskôr zaviazal skúšobne na tri mesiace. Matt súhlasil. Keďže ďalší deň bola nedeľa, mohol po dlhých rokoch prijať eucharistiu. Takýmto pokorným spôsobom, nespoliehajúc sa na vlastné sily, sa snažil s Božou pomocou vytrvať v sľube postupne, z jedného dňa na druhý.

Tvrдый boj

Každá Božia milosť si vyžaduje spoluprácu človeka. Ani milosť, ktorá vstúpila do Mattovho života, zázračne neodstránila

jeho túžbu piť. Bol to tvrdý boj s pokušením vrátiť sa na staré chodníčky. Po troch mesiacoch abstinencie obnovil sľub na pol roka, neskôr na rok a nakoniec na celý život. Veľkou oporou v rozhodnutí vytrvať mu bola matka a duchovný vodca. Baženie po alkohole bolo najťažšie najmä prvých sedem rokov. Raz pocítil Matt silné pokušenie. Zmietený šialenou túžbou po pití vošiel do krčmy a chcel si niečo objednať. Sadol si za stôl a vo vrecku zvieral bankovku prichystanú na zaplatenie. Ako zázrakom si ho dlho nikto nevšimol, tak sa zdvihol a ušiel. Zamieril rovno do najbližšieho kostola a ostal tam, kým pokušenie nepominulo. Odvtedy si pevne zaumienil, že už nikdy nebude mať pri sebe peniaze.

Radostný kajúcnik

Aby sa odstrihol od starých kamarátov, v roku 1884 sa presťahoval do prenajatej izby v susedstve jeho vydatej sestry. Zariadenie nového domova bolo spartánske, iba železná posteľ, stolička, kríž a pár obrazov. Odieval sa veľmi skromne, ale vždy čisto. Keď sa mu podarilo zriecť sa alkoholu, zameral sa na svoju ďalšiu závislosť - fajčenie. Po rokoch priznal, že vzdať sa fajky a tabaku bolo pre neho oveľa ťažšie. Podarilo sa mu splatiť staré dlžoby a dal odslúžiť svätú omšu za žobráka, ktorému v minulosti ukradol husle.

Po obrátení dostal aj ponuku na sobáš od istej mladej dievčiny, ktorá bola očarená jeho peknými vlastnosťami, skromnosťou a láskavosťou. Matt sa v zásade nezriekal manželstva, ale chcel vo všetkom nasledovať Božiu vôľu. Preto sa rozhodol vykonať deviatnik k Panne Márii s prosbou, aby mu vyprosila múdrosť v rozhodovaní. Vtedy už mal po tridsiatke, bol citovo vyrovnaný a nakoniec pocítil vnuknutie neženiť sa. 18. októbra 1891 vstúpil

do Tretieho rádu svätého Františka a prijal meno Jozef František.

Smäd po Bohu

Matt všetko čo robil, konal naplno. Po obrátení sa začal modliť rovnako intenzívne, ako kedysi pil. Aby našiel silu zostať triezvy, ešte pred nástupom do práce sa denne zúčastňoval svätej omše. V tom čase to bolo nezvyčajné, priemerný katolík chodil na omšu v nedeľu a k eucharistii

pristupoval na Vianoce a na Veľkú noc. Jeho túžba po dennom prijímaní eucharistie predbehla výzvu svätého pápeža Pia X. o takmer dvadsať rokov. Matt sa naučil aj čítať, aby mohol študovať Bibliu a životopisy svätých. Predtým cítil smäd po alkohole, teraz ho stravoval iný smäd, túžba po Ježišovi, ktorému chcel odovzdať všetko. Mnoho času trávil v modlitbe pred bohostánkom, sediac bez pohybu a vystavujúc sa lúčom jeho milosrdnej lásky.

Príbeh Matta Talbota sa postupne stal známym nielen doma v Írsku, ale aj medzi početnými komunitami írskych vysťahovalcov. Stáva sa patrónom spolkov miernosti a symbolom nádeje pre združenia, ktoré bojujú proti alkoholizmu. Vo svete je po ňom pomenovaných množstvo kliník pre drogovu závislých ľudí. / Most Matta Talbota a jeho socha v centre Dublinu. foto: commons.wikimedia.org

Maják svetla pre írskych robotníkov

Práca mala pre Matta význam nielen ľudský a sociologický, ale aj náboženský. Svoju prácu spájal s prácou Ježiša, ktorý bol synom tesára. Pracoval svedomite v duchu bratskej spolupatričnosti. V roku 1892 sa zamestnal ako murársky robotník vo firme T&C Martin, kde zostal až do svojej smrti. Matt nebol žiadnou kostolnou myšou odtrhnutou od reálneho sveta. Okrem Biblie často čítal pápežské encykliky o sociálnej spravodlivosti a knihy o robotníckom hnutí. Ako pravému synovi svätého Františka mu chudobní neboli ľahostajní. Stal sa lojálnym členom Írskeho zväzu robotníkov. V roku 1913 sa zapojil do štrajku, lebo vedel, že dôvody sú vážne a spravodlivé. Hovoril: „Nikto nemá právo vyhladovať robotníka, aby sa mu podvolil...“ Počas tohto obdobia odmietol mzdu, ktorú mu odbory dávali na zmiernenie finančných ťažkostí, s tým, že si ju nezarábil. Neskôr ju prijal, ale peniaze rozdelil kolegom, ktorí mali manželky a deti. Matt bol tiež hlasným podporovateľom Jamesa Larkina, slávneho odborového organizátora a hlavnej postavy Írskeho robotníckeho hnutia.

Úder smrti

V roku 1920 sa jeho zdravotný stav zhoršil. Dlhodobé pitie, ťažká práca a askéza sa podpísali na jeho zdraví. Ráno 7. júna 1925 sa ponáhlal ako vždy na svätú omšu, keď si pre neho nečakane prišla sestra smrť. Zomrel priamo na ulici na srdcový infarkt. Naplnili sa tak jeho slová: „Sú tri veci, ktorým nemôžem uniknúť: Božie oko, hlas svedomia a úder smrti...“ Nik z okoloidúcich nevedel identifikovať, o koho ide. Až keď noviny nasledujúci deň uverejnili oznam s popisom osoby, spoznala ho jeho sestra. Odišiel nenápadne, inými nepoznaný, rovnako ako boli nepoznané hlbiny jeho vnútorného sveta. Pochovali ho nasledujúci štvrtok, na sviatok Božieho tela, na cintoríne Glasnevin. Ako terciára ho obliekli do františkánskeho habitu.

V roku 1931 sa začal diecézny proces o hrdinských čnostiach Matta Talbota. Apoštolský proces, oficiálne skúmanie vo Vatikáne, sa začalo v roku 1947 a bolo úspešne ukončené v roku 1972. O tri roky neskôr bol Mattovi Talbotovi udelený titul ctihodný. Ak toto rozhodnutie potvrdia zázraky, vyžadované kánonickým právom, bude mocť nastať proces jeho blahorečenia. V roku 1972 boli jeho telesné pozostatky prenesené do kostola Panny Márie Lurdskej, na ulici Sean McDermott v Dubline.

Pápež František bozkáva kríž, ktorý patrilo Mattovi Talbotovi.

Je patrónom závislých, obracajú sa k nemu s dôverou aj ich rodinní príslušníci. Je známy hlavne v anglosaských krajinách a v Poľsku. Jeho spomienku si pripomíname 19. júna.

Matt Talbot nebol človekom veľkých a okázalých gest. Hoci jeho obrátenie bolo veľkou milosťou, táto zmena sa diala v tichosti, pomaly, zo dňa na deň. Bol si vedomý toho, že boj so závislosťou nezvládne sám. Sľub daný Bohu, spečatený kňazom, ho držal nad vodou v najťažších chvíľach. Rozhodnutie zmeniť život sa síce môže udiť v sekunde,

ale ono samo ešte nie je zárukou úspechu. Alkoholik nikdy neprestáva byť alkoholikom, naplnenie rozhodnutia prestať piť si vyžaduje námahu po celý život.

Aj dnes je mnoho ľudí sužovaných rôznymi závislosťami. Čo nás môže naučiť príbeh Matta Talbota? Predovšetkým to, ako veľmi nás ovplyvňuje prostredie, v ktorom vyrastáme. Mohli by sme povedať, že aj Matt len napodobňoval príklad, ktorý dostával od otca a bratov. Avšak jeho veľkosť spočíva v uvedomení si, že každý človek je slobodný a má možnosť voľby v tom, ako naloží so svojím životom. „Túto slobodu nám vydobil Kristus...“ (Gal 5,1). Aj keď je to ťažké, vonkajšie okolnosti neurčujú „osud“ človeka. Ten je v rukách Toho, ktorý nás všetkých chce priviesť k plnosti života. A nezáleží mu na našej minulosti, Jeho zaujíma iba tu a teraz.

Pripravila Martina Zonnenscheinová

<https://matttalbotretreats.org/2009/10/story-of-matt-talbot/>

<http://www.ballinteerparish.ie/matt-talbot-story.htm>

<https://aleteia.org/2017/09/14/he-was-a-drunk-and-now-hes-on-the-path-to-sainthood-meet-matt-talbot/>

<https://anastpaul.com/2017/06/07/saint-of-the-day-7-june-venerable-matt-talbot-ofs/>

<https://soul-candy.info/2011/10/jun-7-venerable-matt-talbot-1856-1925-intercessor-for-addicts/>

<https://www.katolsk.no/biografier/historisk/asalawa>

V roku 1972 boli pozostatky Matta Talbota premiestnené z jeho hrobu na cintoríne Glasnevin do hrobky v kostole Panny Márie Lurdskej.

Poznáváme české terciáře

Bůh se stará

Rozhovor o životě s terciářem Pavlem Vaněčkem

Hospodin dal, Hospodin vzal. Jméno Hospodinovo buď požehnáno (Jób 1,21).

Hospodine, Bože můj, k tobě jsem volal o pomoc a uzdravils mě (Žalm 33,3).

Často si více všímáme jen úspěšných lidí a neúspěšné míváme. Proto jsem se rozhodl seznámit vás s českým terciářem, který si prošel mnoha zkouškami. Pavlovi bude brzy šedesát let. Sekulární řád poznal ještě za komunistického režimu. Na jeho příběhu mne zaujala jeho pevná důvěra v Pána v čase, kdy se pod ním prolomila lávka úspěchu. Vždy však věřil, že Pán o něm ví. Když jsme naposledy probírali náš rozhovor při limonádě na nádraží, dojalo mne jeho vyprávění o nezištné a milující pomoci, kterou mu poskytly ve stavu největší nouze Sestry františkánky Immaculaty v Olomouci. Vůči Pavlovi se staly nástroji Ducha lásky a smíření v tomto světě. Prostě se postarali o bezdomovce nejen tím, že mu daly, co měly k dispozici, ale především tím, že jej přijaly k sobě bez předsudků, měly ho rády a podle svých možností mu poskytly azyl.

Jediné opravdové myšlenky jsou myšlenky ztroskotanců.

Všechno ostatní je rétorika, pózy, fraška.

(José Ortega y Gasset 1883 -1955)

Čtenáři si tě Pavle potřebují trochu představit. Začneme tvým dětstvím?

Vyrůstal jsem v křesťanské rodině. V lásce, porozumění jsem prožil krásné dětství. Otec byl pro mě vždy osobnost, maminka byla ta prostá mateřská láska. Ještě k měmu otci: ve svých deseti letech odešel studovat na Svatou horu u Příbrami, stal se svatohorským ministrantem a potom u redemptoristů studoval teologii. Nebýt noci, kdy komunisté přepadli a zrušili mužské kláštery, byl by řeholní kněz. Místo toho na víc než tři roky byl integrován v pracovním táboře. Jelikož dostudovat mu bylo naprosto znemožněno, po pár letech se seznámil s maminkou. Ale cítil jsem, že duchovní povolání v sobě skrytě nesl celý život. Bylo krásné, že když jsme kdekoliv v Čechách navštívili kostel a sloužil tam kněz přiměřeného věku, tak vždy to byl jeho kamarád.

Na nás, chlapy, má velký vliv chování otce. Jak to bylo u tebe?

V době, kdy už jsem byl ženatý a měl děti, tatínek onemocněl rakovinou. Pár let bojoval a jednoho dne si mě, maminku a sestru zavolal ráno do nemocnice a oznámil nám, že dnes umře. Nejprve jsme mu to vymlouvali, že věříme, že se uzdraví atd. On nás přesvědčil, abychom to přijali. A díky tomu jsme měli možnost plně prožít jeho poslední hodiny, říci si vše, co ještě nebylo řečeno, dokonce tatínek i žertoval, když mi diktoval seznam biskupů a kněží, které mám pozvat na pohřeb. Poslední věta, kterou jsem mu řekl: Chtěl bych, aby moje děti si mě vážily

tak, jako si vážím já jeho. Večer usnul a už se neprobudil. A i nevěřící personál nemocnice obdivoval jeho důstojný odchod.

Co tvoje cesta k Františkovi z Assisi?

Byl jsem dva roky na vojně. Poslední půlrok v Liptovském Mikuláši, to už jsem byl mazák a měl spoustu času. Chodil jsem tam do kostela a vytvořili jsme tam nádherné společenství. Ministroval jsem, s dětmi zpíval ve sboru, chodili jsme na výlety, do rodin, na brigády v kostele, připravoval pro děti duchovní program... Po vojně jsem začal hledat podobné společenství v Praze. Náhodou jsem potkal v Krči kamarádku z dětství, která měla stejnou myšlenku. Tak jsme dali dohromady pár vrstevníků, začali hrát a zpívat na studentské mši a každý týden se scházet. Po skoro čtyřiceti letech tyto lidičky stále považují za své dobré přátele. Na těch našich setkáních nám ale chyběl duchovní program. Náhodou si někdo vzpomněl, že v blízkosti bydlí dva tajně vysvěcení františkáni, kontaktovali jsme je a oni si nás vzali na starost. Duchovně nás vedli, jezdili s námi do přírody, sloužili v lese na baťohe mši svatou a postupně několik z nás dovedli až do řádu. Profes jsem skládal v roce 1988 u mě v bytě, mši na kuchyňském stole sloužil otec Alois Moc.

Začátek tvj cesty s Pánem v církvi zní ideálně. Založil jsi také rodinu?

Oženil jsem se, vychoval čtyři dcery. Postavil jsem velký nadstandardní rodinný dům, s vyhřívaným bazénem, saunou, koupil velké auto, cestovali jsme po Evro-

pě, založil jsem si firmu, zaměstnával asi deset lidí, žili jsme spokojeně a určitě ne v nedostatku. A byl jsem hrdý na to, co jsem dokázal. A naivně si myslel, že jsem všechno dokázal Já. Kdyby vše zůstalo nezměněno a já takto žil až do smrti, možná bych měl jednou Bohu co vysvětlovat. Po letech tučných, nastala léta hubená. Recese ve stavebnictví, přitvrzení konkurence, nadnárodní společnosti, které nezaplatily, pár špatných rozhodnutí a hlavně – za každou cenu jsem chtěl udržet firmu a životní úroveň rodiny, tak jsem začal cpát do firmy peníze, svoje, půjčené, vytloukání klínu klínem.

A nastal čas sestupu ke dnu...

Byl jsi úspěšný, měl jsi všechno, ale pak jsi skončil vyčerpán na psychiatrii...

Oč výše člověk vystoupá, o to je drsnější pád. Udělal jsem nějaké právní kroky, aby můj průšvih neměl finanční vliv na manželku a děti. Má situace byla neudržitelná a já už nemohl dál. A tělo vypovědělo službu. Z práce mne odvezla sanitka, necelý měsíc jsem strávil v krizovém psychiatrickém centru. Nastal rok, ze kterého si moc nepamatuji, možná raději. Ten rok byl natolik šílený, že raději jen zkratkovitě. Zkrachovala firma, rozpadla se rodina, přišel jsem o veškeré finance, zůstaly mi pouze dluhy, neměl jsem práci, neměl jsem kde bydlet, dostal jsem se na okraj společnosti. A v hlavně se mi něco v hlavě posunulo. Měl jsem strach z lidí, i náhodný kolemjdoucí mě naháněl strach. Nespál jsem, zhubnul třicet kilo, což už hraničilo s přežitím. S nadsázkou říkám, že u všech psychiatrů a psychologů v Praze a okolí mám svou kartu. Mé děti a kamarádi se snažili mi pomoci, ale neměli to se mnou lehké. Měl jsem utkvělou představu, že pro všechny blízké existuje jediná možnost, já že jsem koule, kterou mají na noze, že nejvíc bych jim pomohl, kdybych

nebyl. Poplakali by si, ale pak by se jim ulevilo, beze mě by se jim žilo lépe. A přiznám se, že jediný motiv, proč se nemám zabít, byl Bůh, vím, že je milosrdný, ale věděl jsem, že sebevraždu by mi jen tak neodpustil. Tak jsem každý den bojoval a každý den vyhrával, ne že nic takového neudělám, ale že dnes nic takového neudělám. Že to o jeden den odložím.

Vím, že v té době se ti rozpadlo manželství...

Při svatebním obřadu jsme si slíbili: v dobrém i zlém. Každý z nás ale má své hranice, co ještě zvládne a co už nezvládne. Manželka mi věřila, měla ve mně oporu. A to najednou skončilo a z osobnosti se stala troska. Ten můj průšvih byl větší, než byla schopna unést. A navíc odštížením ode mě finančně chránila sebe, děti. Nic není černobílé. Prostě to dopadlo takhle a dodnes nevím, jestli to takhle nemělo být.

Myslím, že nastal čas, abys vyprávěl o pomoci, které se ti dostalo od Pána

Vyprávěj o životě u sester v Olomouci

Pak jsem dostal nabídku od své kamarádky z dětství, řádové sestry, jít bydlet do domu před rekonstrukcí, do Olomouce, v těsném sousedství kláštera. Úžasné, milující sestry františkánky Marie Immaculaty. Bylo to pro mě krásné řešení, na rok jsem utekl z Prahy. Utekl jsem před realitou. Trochu jsem sestrám pomohl, denně chodil do kláštera na tichou adoraci. Ze začátku ta hodinka byla pro mě strašně dlouhá a já nevěděl, co říkat, na co myslet. Po roce jsem se naučil být s Pánem, komunikovat s ním a byl jsem zklamaný, že nemohu na adoraci zůstat déle. Sestry byly naprosto skvělé. Nezapomenu na společně strávené Vánoce, Velikonoce. Pravidelně za mnou jezdily mé děti a společně jsme trávili víkendy, kdy

jsme na sebe opravdu měli dost času. Po roce začala rekonstrukce a já se stěhoval nazpátek do Prahy. Kamarád, kterého jsem požádal, vznesl dotaz, kam mě bude stěhovat a já ještě týden před odjezdem nevěděl kam.

Jaké možnosti ti Pán nabídl ve svízelné situaci bezdomovce?

Chtěl bych popsat, co mě provázelo a provází až do dnešních dnů. Bůh se o mě zcela konkrétně stará. Ono to funguje asi tak, když jsem měl nějaký záložní program, tak nic se nedělo. Když jsem měl někde ulitých pár stovek, jako rezervu, nic se nedělo. Ve chvíli, kdy jsem neměl kam jít, najednou přišla zázračná nabídka. Když jsem neměl žádné peníze, najednou někdo zázračně přišel a něco mi dal, nebo dal možnost si vydělat. Když jsem potřeboval nějaký problém vyřešit, někde se vynořil člověk a poradil, pomohl. Bůh mi zcela konkrétně řeší mé problémy, ne s předstihem, ne za pět minut dvanáct, ale jak já říkám, ve dvanáct nula pět. Ale na jistotu, nikdy mě nezklamal. Z Olomouce jsem se stěhoval do nebytového prostoru, kde jsem měl možnost uložit věci a přespávat. A téměř ihned přišla nabídka od jedné dobré zbožné paní, že na pozemku bývalé chatové osady si mohu postavit domeček. A týden na to mi byla nabídnuta práce stavbyvedoucího. Postavit domeček pro mě nebyl problém a za dva měsíce jsem bydlel. Nádherné místo s výhledem na celou Prahu, se sousedy bezdomovci, v centru a zároveň v přírodě. A žil jsem tam trochu jako poustevník. Bez vody, ze začátku i bez elektřiny, kamínka na dřevo, v zimě jsem večer roztopil na 40 stupňů a ráno kolem nuly. Každý pátek jsem dělal táborák a scházeli se u mě přátelé a mé děti. Bylo to krásné, ale přeci jen dočasné.

A pomohli i terciáři?

Terciáře jsem vždy považoval za své blízké přátele a po celou dobu mě byli oporou.

Nejen modlitbou, ale i zcela konkrétní pomocí. Moc mě podpořily rozhovory se spolubratrem Jendou Smrčinou, který si také prošel rozpadem firmy a dovedl se do mnohého vcítit. A nakonec nastala zase jedna situace v režii Boha, který se o mě stará. Když nastal opět okamžik, že bylo potřeba řešit, kde budu dál bydlet, určitě jsem nechtěl skončit na lavičce v parku, najednou „náhodou“ se objevila Jendova sestra, že má v Praze malý ateliér a neví co s ním. Tak tam už pět let žiju. Víím, že to taky může skončit, ale víím, že mi Bůh zase něco přichystá.

Jakou cestou ses stal členem národní rady SFR?

V řádu jsem od roku 1988 a po celou dobu jsem jen dostával. A když se má situace trochu zklidnila, cítil jsem dluh. Nejen brát, ale potřebu taky něco dávat. Před volební kapitulou nastal nedostatek kandidátů a já se odhodlal nabídnout službu. A ve chvíli, kdy na národního ministra byl zvolen František Reichl, cítil jsem, že u toho chci být. Po jeho tragické smrti jsem byl zvolen zástupcem ministra. Vloni jsem začal druhé období v národní radě a mám z toho trochu ambivalentní pocit. Doba pokročila, i díky covidu jsme se naučili používat elektronickou komunikaci, videokonference, WhatsApp atd. a já cítím, že se současnou dobou neumím držet krok v používání techniky. Proto si stále kladu otázku, jsem v této funkci ještě přínosem?

Skrze svoje zkušenosti můžeš vidět Sekulární řád jinýma očima.

Jakou si pro sekulární řád přeješ budoucnost?

Všichni nějak stárneme, staří umírají, noví nepřicházejí. V našem řádu mladí – to je do padesáti let. Střední věk – 50 až 70. Senioři – to jsou lidé nad sedmdesát let. Přemyslím, co by nové lidi přitáhlo, čím by

pro ně byl náš řád atraktivní. Měli bychom se zamyslet, proč jsme do řádu vstoupili my, třeba by to inspirovalo ostatní. Několik bodů, jak to cítím já ze své zkušenosti:

- MBS musí být opravdu živou rodinou, kde jeden zná druhého, myslí na něho, prožívá s ním úspěchy i prohry.
- Bratři a sestry by spolu měli trávit čas nejenom při duchovním programu, ale i chodit na výlety, kulturní akce, opékat špekáčky... MBS má být rodina a v rodině se taky tráví čas nejen modlitbou.
- Větší propojenost s bratry z prvního řádu a řeholními sestrami. Většina mých nejkrásnějších okamžiků v řádu je spojena s nimi.

Menší a ještě menší lidé jsou stále kolem nás. Tvoje osobní zkušenost nejspíše změnila tvůj pohled na ně?

Položím ti jednu otázku: Kdo to je? Sedí, skoro leží na lavičce u hlavního nádraží. Vedle sebe má nedopitou lahev kořalky, hrstičku posbíraných vajglů, špinavý, hladový, smradlavý, pomočený... Lidé ho obcházejí obloukem. Kdo to je? To je člověk, který má nesmrtelnou duši, kvůli kterému Kristus přišel na svět, kvůli němu stálo za to Bohu zemřít na kříži. Takovou má tato lidská troska v Božích očích cenu. To je ten nejmenší bratr, kterého svatý František tak miloval.

Kdysi jsem měl rád lidi, kteří v životě něco dokázali, kteří byli příkladem ostatním, osobnosti. Za posledních pár let jsem tento názor dost přehodnotil. Miluji lidi, kterými svět a bohužel někdy i křesťané opovrhují. Miluji průšviháře, lidi, kterým život nepřál, kteří musí bojovat se závislostmi, kteří se denně perou s tím, co je pro ostatní samozřejmost. Kteří se radují z maličkostí. Jak píše p. Marek Vácha – neumělci života. Měl jsem za sousedy bezdomovce, oni ode mě nepotřebovali peníze nebo jídlo, to si uměli vždy nějak

sehnat. Oni potřebovali, abych je bral jako své sousedy, přátele, abych se u nich zastavil, popovídal si, nechal si udělat kafe do naprosto odporné špinavého hrnečku a dal si s nimi panáka z oslantané flašky...

Brzy se dožiješ věku šedesáti let. Žiješ pro budoucnost nebo si vážíš víc přítomného okamžiku?

Každé ráno, když odcházím z domu, tak se modlím takovou krátkou osobní modlitbu: Pane, děkuji ti, že jsem měl kde spát. Že mi bylo teplo. Že jsem měl co jíst a pít. Že mám kam jít do práce. Že mám děti a přátele, kteří mě mají rádi... Já dnes už moc dobře vím, že to je dar a ne samozřejmost. A co bych chtěl v životě dokázat? Nemám velké cíle typu měnit svět, nemám cíle dosáhnout úspěchu, postavení, udělat něco velkého. Mám jeden cíl: Každý večer se pomodlit takovou krátkou osobní modlitbičku: Pane, děkuji ti za tento den. Byl to krásný den a já ho plně využil tak, že se za něj nemusím stydět... Nevím, někomu se to může zdát jako nicotný cíl, ale kdykoliv tato slova budou upřímná a pravdivá, tak ten den jsem splnil své poslání.

Jak ti pomáhá formace, kterou poskytuje národní rada na národních setkáních?

Snažím se jezdit na různé poutě, semináře. Spoluorganizuji Tříkrálové setkání terciářů v Praze a Mariánskou pouť Prahou. Jsou to pro mě krásná setkání s bratry a sestrami, která mě nabíjí do dalších dnů. Ještě bych přidal jeden zážitek: Poprvé jsem se týdenního setkání účastnil s Eliášem Vellou na Velehradě. Jak se mi tam ale nechtělo. Dát týden dovolené a navíc já moc nemusel tento styl setkání. S Duchem Svatým jsem se neuměl sblížit, tak jak to někteří prezentují, měl jsem problém s charismatiky, s exorcisty. Ale něco mě uvnitř nutilo na Velehrad jet. Nevěděl jsem proč. Musel jsem. A asi třetí den

měla na Velehradu přednášku sestra Dominika. Byl jsem šokován. Hodinu mluvila o mně! Jenže ona mě nikdy nepotkala. Nic o mne nemohla vědět! Ihned jsem za ní šel a požádal o osobní konzultaci. Řekla mi, že vůbec neměla a ani nechtěla na Velehrad jet. Ale něco jí nutilo. A nyní pochopila, že sem jela kvůli mně. Asi tři hodiny jsme spolu mluvili a ona mě hodně moc posunula v duchovním nazírání na život. Víím, že to zorganizoval Bůh. Na konci týdne Elias Vella, položil dotaz, co

nám týden duchovní obnovy dal a jestli Duch Svatý do našeho života opravdu vstoupil. Reagoval jsem veřejně: Čekal jsem na Ducha Svatého u dveří a on nepřicházel. A pak přišel, skrze sestru Dominiku, dá se říci – ne dveřmi, ale pokradmu oknem. Mám její přednášku nahranou, pouštím si jí, a asi už jí znám nazpaměť. Pro moji osobu nejgeniálnější, co jsem kdy slyšel. Od té doby jsem na duchovní obnovy s Eliášem Vellou jezdil každý rok.

Rozhovor s Pavlem Vaněčkem vedl Luboš Kolafa OFS

VERNOSŤ AJ TVORIVOSŤ

Sú to vlastnosti, ktoré potrebuje každý vzťah. Dobrý vzťah. A nepredstavujú nejakú samozrejmosť raz navždy danú. Je to každodenné úsilie, ktoré nemusí vždy korunovať úspech. Je to opätovné otváranie možností, priestoru a času. Možností, ktoré dávame k dispozícii. Nie je to často jednoduché a nejde to naraz. Učíme sa stále. V rodine, v bratstve, v službe.

V dnešnom vydaní prerušíme sériu zaujímavých a inšpirujúcich príbehov našich bratov františkánov prvých rádov a ponúkneme vám príbeh manželského páru Damiána a Ľudmily Berecových, ktorí tento rok oslávili krásne jubileum vernosti regule a serafinskej ceste členov Františkánskeho svetského rádu. Obaja zložili sľuby pred 35. rokmi a my im želáme veľa Božieho požehnania v súkromnom, pracovnom živote i v službách bratom a sestram.

Damián Berek sa narodil 17. januára 1961 v Partizánskom v učiteľskej katolíckej rodine, má dvoch súrodencov. Základnú školu absolvoval v r. 1975 v Novákoch a gymnázium v r. 1979 v Partizánskom. V r. 1984 ukončil štúdium na Fakulte architektúry Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave.

Ľudmila Berecová sa narodila 11. júna 1960 v Spišskej Starej Vsi, okres Poprad. Vyrastala v učiteľskej katolíckej rodine, má dvoch súrodencov. Základnú školu ukončila v r. 1975 v Hranovnici. V r. 1979 absolvovala Gymnázium v Poprade. Nasledovalo päťročné štúdium na Fakulte architektúry Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, ktoré absolvovala v r. 1984.

Spoločne študovali na FA SVŠT a to nielen v ročníku, ale aj v krúžku. Tam sa spoznali a po ukončení VŠ uzavreli manželstvo. 12. 3. 1988 zložili sľuby vo Františkánskom svetskom ráde v Bratstve sv. Stanislava v Bratislave, tento rok oslávili 35 – ročné jubileum. Majú 4 deti a 3 vnúčatá. Damián bol v rokoch 2009 – 2018 ministrom Miestneho bratstva sv. Stanislava v Bratislave, po ňom službu ministerky prijala Ľudmila a je ňou doteraz. Damián bol 3. 9. 2022 zvolený za národného ministra OFS.

Praktizovali Vaše rodiny náboženstvo počas Vášho detstva?

Obaja sme učiteľské deti a vyrastali sme v podobných pomeroch. Rodičia museli o svoju vieru bojovať a boli za ňu perzekvovaní. My sme to ako deti nielen vnímali, ale čiastočne sme boli toho súčasťou. A možno to bol jeden z podstatných momentov našej formácie.

Kto Vás v mladosti duchovne formoval?

Okrem príkladu, ktorý sme mali v rodičoch, boli v našich rodinách aj ďalšie vzory živej (nielen tradičnej) kresťanskej viery. Strýko, ktorý ako novic zažil barbarskú noc - internáciu s výsluchom a následný násilný návrat do civilu. Ťažké skúšky - o detailoch ani nechcel hovoriť. My sme v ňom však mali dobrého priateľa, spoločníka

a živé svedectvo kresťanskej radosti a sprevádzania. - Ťažšie témy sme riešili práve s ním. V civile bol krajčír a zostal slobodný. K povolaniu sa vrátil pri prvej príležitosti a počas dubčekovského otepľenia vstúpil do kňazského seminára v českých Litoměřiciach. Síce odišiel, ale zostali sme si natrvalo blízki.

Kedy ste sa prvýkrát stretli s františkánmi – aké boli prvé informácie o nich?

Mama pochádzala z goralskej horooravskej obce neďaleko Trstenej. Bola dobrý rozprávač (učiteľka slovenčiny) a vedela nám veľmi dobre priblížiť pestrosť prostredia rodnej dediny, ale aj tohto malého mesta jej detstva počas demokratickej prvej Československej republiky. K nemu neodmysliteľne patrili napríklad v meste

viditeľní františkáni v hábitoch (dokonca vtedy aj v skupinkách), alebo aj ortodoxní židia, rozpoznateľní podľa svojich mužských príslušníkov. – Toto už bolo pre naše detstvo niečo zvláštne a nenávratne stratené.

Odkiaľ vyšiel impulz k rozhodnutiu vstúpiť do 3. rádu? A prečo? Komu najviac vďačíte za duchovný rast? Ktoré osobnosti Vás najviac ovplyvnili a boli Vašími vzormi? Ako ste vtedy vnímali sv. Františka?

Boli sme vlastne ako študenti viac aktívni v prostredí VŠ krúžkov „skrytej“ cirkvi. Tá bola pre nás študentov spojená so vzdelanosťou a kultúrou. V tomto zmysle nás formovali totalitným väznením zocelení predvojnoví teológovia a polyhistori, profesori V. A. Zavorský, SJ a najmä L. Hanus, ale aj pražský J. Zvěřina s výraznou profesorskou charizmou (a neskôr aj chorý a na lôžko pripútaný páter Z. Homolka, SJ), s ktorými sme absolvovali dozvedanie v oblasti architektúry a výtvarného umenia, ale aj teológie a okrajovo cirkevných dejín, hudby a literatúry. Nezabudnuteľné však bolo blízke až rodinné prostredie týchto krúžkov, ktorých súčasťou boli profesormi-kňazmi slúžené sv. omše, generácie mladší „sprostredkovatelia“ - vysokoškolskí pedagógovia F. Mikloško, J. Hlínický a V. Jukl a odborné diskusie či aktuálne informácie z tohto prostredia a vôbec cirkvi.

Nad tým všetkým sa napriek železnej opone vynímal otcovský a veľmi povzbudzujúci pontifikát sv. Jána Pavla II, v pozadí gorbačovské kvasenie a naša pribrzdená československá realita. Prelomová bola pre nás pokoncilová obnova Cirkvi. Pri snahe režimu zavrieť ju do kostolov sme obnovu vnímali doslova ako možnosť dýchať čerstvý vzduch cez otvorené okná.

A františkáni? Prenasledovanie napriek zákazu prebúdzajúcej sa rehole a ich svedectvo boli pre nás inšpirujúce. Okrem

toho hĺbka obrátenia, spirituality a charizma zakladateľa sv. Františka. My sme tu nachádzali akýsi základ pre prehĺbenie každodennej spirituality. A aj trocha neistoty, či tá vzdelanosť a kultúra sú pri tej františkánskej prostote vlastne až tak potrebné.

V roku 1988, rok pre pádom komunizmu, ste skladali profesiu. Pripravovali ste sa prakticky tajne. Môžete priblížiť toto obdobie? (Kto Vás pripravoval, kde?)

Prostredie františkánskej rodiny sa v 80-tych rokoch zviechalo spočiatku vďaka podnetom, neskôr spontánne a pomerne komplexne (noví rehoľníci, rehoľné sestry a aj terciári) a rýchlo. S tým, že všetci boli tak trochu vynútení terciári – vo svojej profesii, na „svojom mieste“. Aj noví prvorádoví rehoľníci museli povinne byť zamestnaní a pracovať, aby ich režim nepovažoval za príživníkov. – Nepriamo návod na účinný laický apoštolát. A terciárov veru pribúdalo.

Prípravu nám sprostredkovala rodina Šmidovcov v ich súkromnom byte, kňaz-rehoľník Bernardín, rodičia terciári a ďalší bratia rehoľníci a ich formátori z moravského a českého prostredia, bratia-pátri Jan, Stanislav, Titus, Aleš, Radim – nimi to asi začalo... A naši vrstovníci terciári, ktorí už vtedy boli v umiernennej opozícii voči generácie starším.

Čo sa Vám v tomto období zdalo najťažšie? Prišli aj krízy, či idete správnou cestou?

Boli to skôr všeobecné problémy prechodu k demokracii, trh a ekonomické reformy, dobiehanie vyspelejšieho sveta a dopady na viacdetné rodiny. Posledná generácia počítačových analfabetov, ku ktorej sme patrili, mala popri rodine, ekonomických a spoločenských povinnostiach iba svoj voľný čas a vlastnú iniciatívu na zvládnutie nových technológií a uni-

verzálnych pracovných nástrojov – PC. Učili sme sa sami po tridsiadke a naše deti, ktoré sme v tom uvedomelo podporovali, nás dávno predbehli.

Bolo prirodzené, že v tom období sme viac žili problémami rodiny. Dokumenty OFS sú vo vzťahu bratský život – rodina veľmi jednoznačne prorodinné. V ťažkom období s malými deťmi sme to dobre chápali a brali ako podporu.

Chýbali však skúsenosti z prostredia väčšej slobody, konkrétna a praktická pomoc a podpora pri výchove detí, v problémoch a úskaliach novej reality. Napríklad dobrou odbornou radou a nasmerovaním. Na viaceré výzvy nadšenie už nestačilo. Robili sme aj chyby. A mrzelo nás, keď sme, často dosť neskoro, zistili, že kresťanskí odborníci (teraz myslím v širšom zmysle, nie iba OFS) spoza bývalej opony už niektoré možnosti poznali a hlbšie preskúmali. Nemal kto počúvať, ale najmä sprostredkovať. Naopak, objavili sa pre mňa nepochopiteľné zákazy a bránenie kontaktom.

A bratský život OFS pomaly narážal na ochladnutie prvotného nadšenia, reálny bol odliv členstva (a to aj priamo v našom krúžku) a krízy každodennosti.

Ako ste vnímali bratov a sestry - život v bratstve? Ako prebiehali stretnutia? Kde?

Krúžky sa stretávali doma v bytoch, striedavo, alebo podľa potreby viac v jednej rodine. A celé bratstvo pravidelne mesačne v kláštore v refektári (ako dnes). Bratia a sestry sa borili s podobnými problémami a viacerí to vzdali. Najmä manželské páry, čo sa nedalo vnímať ako pozitívny trend. A možno je to ešte stále nedostatočne riešená výzva.

Ako za 35 rokov zmenila františkánska cesta Váš život?

Ľudské vzory starších generácií z našich rodín (bolo ich samozrejme viac) boli pre nás dosť silné na to, že sme si k ich hodnotám prirodzene dokázali zachovať úctu a rešpekt. A ja (a myslím, že Ľudka podobne) som vždy vnímal medze, ktoré som nechcel prekračovať. Jednou z nich bolo napríklad krátke životné heslo môjho strýka - „vernosť povolaniu“. On ho vôbec často nedeclaroval. Nemusel. On ho skrátka zosobňoval. Poznačilo to aj naše pôsobenie v ráde, ktoré bolo spočiatku skromné, v úzadí. Ja som aj povahovo skôr introvert. Pri deťoch sme boli vlastne radi, keď sa aspoň jeden z nás zúčastnil mesačného stretnutia. V tom čase sme pocítili viacej podporu v krúžku, kde sme mali predsa len bližšie medziludské vzťahy.

Zmena u mňa súvisela asi s otvorením spoločnosti a hraníc. Ocitol som sa viac-krát v kontakte s autentickým svedectvom „dospelých“ kresťanov - aj z dovtedy slobodnej časti Európy. Už na začiatku nám hovorili, že ich ťažkosti čakajú zákonite aj nás. Ale okrem ťažkostí sú tu aj dary... My sme vtedy mali plné semináre aj kláštory. A nechť počúvať...

Neskôr prišli i služby v miestnych, regionálnych radách. Ktoré to boli?

Po jednej púti v Assisi prišlo aj oslovenie z miestnej rady nášho bratstva. Samozrejme nečakané. Ja som ako prvý prijal (s triaškou) službu ministra miestnej rady. Pre Ľudku toto zatiaľ zostalo otázkou budúcnosti – rodina si vyžadovala svoje. Službu ministra MB som vykonával tri obdobia a potom nasledovala povinná prestávka. Bratstvo sme posilňovali na ceste kresťanského a bratského dospievania a prijímania zodpovednosti. Nespoliehať sa na MR a na duchovných asistentov (ktorých sme Bohu vďaka vždy v bratstve mali) a zobrať náplň stretnutia na seba, na sestry a bratov z krúžku.

Dnes zastáva Damián službu národného ministra a Ľudka ?

Tá ma vlastne hneď v službe ministra MB vystriedala. Ale nebolo to pre nás až také samozrejmé a jednoduché rozhodnutie.

Damián: S akou víziou si prijal túto službu, čím by si chcel pozdvihnúť, oživiť naše NB?

Hlavne opäť s triaškou, detaily vynechám... S radosťou sledujem napríklad napredovanie formácie (čerstvé dojmy z NFS v Melčiciach) na národnej úrovni. A veľmi si cením bratský vzťah s českým NB. Okrem toho povzbudzujúci je pre mňa odkaz súčasnej hlavy cirkvi, ktorý práve na Slovensku veľmi jasne vyzdvihol kreativitu ako kľúčovú pre budovanie a rast spoločnosti (rozptýlil tým aj posledné zvyšky mojej neistoty). Vnútorne cítim potrebu väčšej otvorenosti voči širšiemu bratstvu, či už medzinárodnému alebo v rámci celej františkánskej rodiny. Vráťane mládeže. Myslím, že v tom je hodnota aj neustále oživovanie našich spoločností. Bratia a sestry z medzinárodného bratstva pre nás pripravujú cenné a obsažné materiály, z ktorých naozaj je čo čerpať. Je to presne ten „chlebič“, ktorý je určený pre nás. A o tomto sú aj naše jubileá. - Skutočný prúd pretvárajúcej milosti a našej spirituality bratského spoločnosti. Smerom k tej dospelosti našich menších bratstiev. Ak sa nám podarí toto prostredkovať, som presvedčený, že sa otvoria ďalšie cesty a možnosti.

A ešte súkromná „nepovinná“ túžba zozbierať a zaznamenať novšiu, ale aj staršiu históriu nášho NB.

Ľudka: O čo sa najviac usiluješ ako ministerka?

Inšpiruje ma vyjadrenie Svätého otca Františka o štyroch pilieroch formácie v zasvätenom živote. Prvý je formácia

v duchovnom živote, druhý v intelektuálnom živote – musíme sa neustále vzdelávať. Tretí je formácia v komunitnom živote – je to o vzťahoch v komunite, o riešení problémov, o porozumení, o tolerancii, o vnútornej slobode, o spoločných hodnotách. A štvrtý pilier je formácia v apoštolskom živote a evanjelizácia – všade kde sme – v práci, v rodine, v spoločnosti.

Veľmi som vďačná za pomoc a podporu duchovného asistenta. V poslednom období ma zvlášť teší prílev mladých do bratstva, prinášajú nový potenciál, energiu, sú osviežením a dávajú nádej, že raz budeme mať komu odovzdať štafetu.

Kde obaja vidíte slabiny v našich MB, v čom by sme mali pridať, čo vniesť do našich stretnutí a životov?

Spomínaná nedospelosť aj formáciou nedotknuté ľudské slabosti. Ale to je ako v rodine. V tom si musíme pomáhať a slúžiť. A formovať najprv hlavne túžbu dospieť. - A ešte spomínané manželské páry, ako ich medzi nami viac „udomáčiť“. Ak odchádzajú, niekde robíme chybu.

Manželmi ste 37 rokov, máte 4 deti a pracujete v jednej firme. Kde ste sa poznali, ako máte podelenú prácu?

Bolo to na vysokej škole – fakulte architektúry, sme spolužiaci z krúžku – takže sme sa poznali. (Relatívne, spoznávame sa vlastne doteraz.) Ja som musel viac času venovať práci a Ľudka, prirodzene, rodine.

Vaša blízkosť k františkánom a Vaše profesie architektov priniesli ovocie aj na renovácii sakrálnych objektov. Ktoré to boli?

To je otázka na to, čomu sme venovali kopu energie, ja skoro všetok a Ľudka tiež dosť času – za tie roky desiatky aj stovky stavieb (aspoň si skompletizujem portfólio). Spomienky na ktorúkoľvek sú na článok. Za všetky: z nedávnych aspoň bratislavský františkánsky komplex (cel-

Assisi 2022

ková obnova striech, veže a menšie veci v interiéri) a susediaci uršulínsky komplex, kde chodili naše deti do škôl. Tam šlo tiež o obnovu striech a o rozšírenia Spojenej školy sv. Uršule o škôlku a o priestory v podkroví gymnázia. V týchto prácach sme boli (a čiastočne ešte stále sme) zainteresovaní spolu s Ľudkou. A z prvých sakrálnych realizácií napríklad novostavba jediného kláštora sestier klarisiek - kapucínok na Slovensku - v Kopernici, ktorý sme navrhli spolu s kolegom - architektom Ľ. Závodným. Od dokončenia som tam nebol. A bolo by to miesto aj na národnú púť - v blízkosti je Kremnica s františkánskym kláštrom, povstávajúcim doslova z ruín, a so zaujímavou Kalváriou. Kúsok odtiaľ je aj „Stred Európy“ s ďalším novším bratským (kapucínskym) kláštrom. V Bratislave som bol ešte na prelome milénia napríklad účastný na projekte a realizácii novostavieb Kostola sv. Františka spolu s ďalším bratským kláštrom (minoritov), ktorých autorom je známy švajčiarsky sakrálny architekt J. Dahinden.

Máte aj spoločné koníčky, záľuby? Ako relaxujete?

Máme radi pohyb (aj cestovanie, putovanie, plávanie, lyže), hudbu - hráme na nástroje, rodinu - vnúcatá. Z tejto kombi-

nácie sa dá poskladať všeličo zmysluplné. Napríklad spoločný čas pri mori alebo v horách. A lásku k nim sme tiež dostali v našich rodinách. Takže ďalej posúvame.

K čomu by ste chceli vyzvať bratov a sestry? Čo nám všetkým prajete? K čomu pozývate?

K tomu, čo myslím, že mal s nami v úmysle sv. František: k posväteniu života - aj nášho svetského povolania. Vo svojom živote stále vnímam akúsi bariéru medzi nimi. Ten odkaz však je, že sa to dá krásne prepojiť (a možno to aj robíme). Františkáni napriek chudobe a jednoduchosti majú aj vzdelaných a talentovaných svätcov, či skutočných umelcov - komplexy tu nie sú na mieste. Na františkánskej sakrálnej architektúre s množstvom výtvarného (aj iného) umenia je to naozaj veľmi silno vnímateľné. Veľmi ma oslovil rozhovor brata Luboša s bratmi - remeselníkmi z Česka v spoločnej dielni v jednej z posledných FR. To prajem všetkým - aby sa nám v živote darilo naplňovať a prehlbovať naše povolanie. A obaja prosíme o modlitby.

Ďakujem za rozhovor
Sr. Mária Marcela
foto: archív rodiny Berecovicov

NÁRODNÉ FORMAČNÉ STRETNUTIE

Tohtoročné národné formačné stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 21.4. – 23.4.2023.

V piatok popoludní sa do Františkánskeho duchovného centra v Melčiciach, ktoré spravujú sestry Františkánky Premenenia, začali schádzať prví účastníci. Mnohí sa už poznali, lebo prichádzajú na tieto formačné stretnutia každoročne a bez nich by to už nebolo ono, ale dosť bolo i tých, ktorí sem prišli po prvýkrát.

No veľmi skoro sme si na seba navzájom zvykli a vznikli aj nové priateľstvá. Počas celého víkendu bolo ako vymodlené, nádherné, slnečné, teplé, ako stvorené na družné rozhovory v kláštornej záhrade, za nádherného spevu vtáčikov...

Prišlo do 50 bratov a sestier z celého Slovenska, a tiež hosť – národný minister SFŘ z Českej republiky, br. Vendelín Hájek.

Zastúpené boli miestne bratstvá Bratislava, Trnava, Topoľčany, Nové Zámky-Štúrovo, Filakovo, Hlohovec, Pezinok, Nová Dubnica, Nemšová, Považská Bystrica, Žilina, Oščadnica, Prešov, Košice, Stará Ľubovňa, Spišská Belá, Sečovce, Liesek, Trstená, Ružomberok, Malatiná a Chlebnice. Maďarský región mal jedného zástupcu, regionálnu formátorku.

Oficiálny program začal spoločnou modlitbou vešpier a svätou omšou, ktorú celebraval náš národný duchovný asistent P. Róbert Chabada OFM. Po chutnej večeri sme zhodnotili uplynulé obdobie v našich bratstvách z pohľadu formácie. Utvrdili sme sa v tom, že kovidová doba mnohým bratstvám pomohla, bratia a sestry zistili, že sa navzájom potrebujú, bratstvá sa scelili a oživilo. Prvý deň sme zakončili adoráciou pred Sviatosťou oltárnou.

V sobotu sme začali spoločnými rannými chválami, po ktorých nasledovali raňajky

a stretnutie pri prvej pracovnej téme spojenej s krátkym videom, o daroch, ktoré každý máme, a možno o tom ani nevieme, a ktoré je potrebné v sebe objaviť a rozvíjať. Národný formátor br. Martin Dulaj nás všetkých povzbudzoval, aby sme si všímali, kto aký dar dostal, aby sme si o tom navzájom povedali – aj vo svojich bratstvách. Po krátkej prestávke nám páter Bruno Včela OFM, pripravil prednášku o slávení Vianoc v Grecciu, ktorého 800 ročné jubileum pripadne na Vianoce 2023. Prekvapil nás aj tým, že každý od neho obdržal túto prednášku aj v tlačenej forme, takže sa k nej môžeme kedykoľvek vrátiť. Svätú omšu o 11:30 h celebraval P. Bruno a koncebroval P. Róbert. Po sv. omši a obede bol čas na osobné voľno, ktoré mnohí využili na oddych, ale i na priateľské rozhovory. Nasledovať mala očakávaná prednáška br. Félixá Jána Tkáča OFM Cap, no pre jeho náhle ochorenie do Melčíc neprišiel. Nášho formátora brata Martina to však nezaskočilo, lebo mal pripravenú kvalitnú prednášku o nadchádzajúcich 800 ročných františkánskych jubileách. Jubileá – ich spoločné slávenie, by nám mali obnoviť radosť z františkánskej spirituality. Máme sláviť tieto jubileá ako františkánska rodina - spolu všetky rády. To je charisma sv. Františka – žiť bratstvo, žiť spoločenstvo. Znovu získať radosť zo spoločenstva. Potom nasledovala téma Slávenie Reguly (1223 – 2023), ktoré pripadá na november tohto roku. Denne si máme čítať z Reguly aspoň jednu myšlienku, ktorá sa má stať súčasťou našej modlitby. Naším cieľom je milovať a lepšie chápať Regulu, ku ktorej sme sa zaviazali a znovu objaviť jej dôležitosť pre ochranu a pestovanie bratského života. A tiež čítaním z Reguly by sme mali začínať naše stretnutia bratstiev.

Po krátkej prestávke nasledoval ďalší bod programu a to zhromažďovanie, nahráva-

nie a triedenie formačných materiálov. Bolo dopredu avizované, že kto má v miestnych bratstvách niečo hodnotné na formáciu, môže to ponúknuť do spoločnej virtuálnej knižnice pre všetkých formátorov na Slovensku. Kvôli tomu si mali účastníci stretnutia priniesť so sebou tablety, notebooky a usb kľúče. Zároveň nám br. Martin predstavil svoj tím spolupracovníkov, ktorí mu budú s formáciou pomáhať. Po večeri sme riešili, ako sa dostaneme k týmto formačným materiálom. Je potrebné napísať email na adresu: ofs.formacia@gmail.com, uviesť svoje me-

no a službu v miestnom bratstve, či regióne a požiadať o prístup do tejto knižnice. Aj sobotňajší program sme ukončili adoráciou a kompletóriom.

A bola tu nedeľa, posledný deň. Po ranných chválach a raňajkách sme sa ešte raz spoločne stretli, aby sme sa zdieľali a ponúkli praktické návrhy na spoločné slávenie osemstých jubileí. Keďže ani páter Róbert, ani páter Bruno, pre iné povinnosti už s nami v nedeľu nemohli zostať, svätú omšu nám odslúžil miestny kňaz na dôchodku, vdp. Karol Dobiáš, za čo sme mu veľmi vďační. Tiež sme vďační našim duchovným asistentom za ich obetavú službu a v neposlednom rade sestričkám Katke, Terezke, no predovšetkým Veronike, ktorá nám pripravovala chutné jedlo. Tešíme sa znovu o rok...

Cecília Blanárová

FR ANKETA PRVÝKRÁT NA STRETNUTÍ V MELČICIACH

Medzi účastníkmi národného formačného stretnutia boli i nové tváre, prevažne vekovo mladší svetskí františkáni, ktorí mohli po prvýkrát prežiť atmosféru tohto bratského stretnutia. Využili sme príležitosť a spýtali sa na dojmy, ktoré v nich vyvolal program bohatý na formačné témy, priateľské stretnutia i na nadviazanie nových osobných kontaktov.

PIO ADRIÁN JANIGA, formátor MB Ružomberok.

Bol som naozaj milo prekvapený a povzbudený spoločenstvom bratov a sestier ktorých som tu mohol stretnúť. Keď som prichádzal na toto stretnutie, nepoznal som tu takmer nikoho, ale zároveň som mal pocit, akoby som všetkých už poznal dávno predtým. Toto spoločenstvo bratov a sestier som vnímal ako veľký dar, kde som sa mohol zdieľať so svojimi názormi, čerpať nové skúsenosti a inšpiráciu. Cítil som sa tu skutočne ako medzi priateľmi. Spoznal som tu veľa nových ľudí, s ktorými sme si vymenili kontakty. Náš rád nefunguje na individualizme. Za Pánom Ježišom máme kráčať ako spoločenstvo bratov a sestier. Je preto dôležité žiť našu regulu spoločne aj s inými bratstvami a tak sa vzájomne spájať v prežívaní spoločnej charizmy. Oslovila ma myšlienka, aby sme sa nesnažili na našich bratoch a sestrách hľadať chyby, ale radšej ich povzbudzovať a objavovať v nich Božie dary, ktoré v sebe majú a tiež, aby sme im o týchto daroch povedali, aby si ich mohli uvedomiť a ďalej rozvíjať. Najviac ma oslovili spoločne strávené chvíle pri modlitbe, adorácii Najsvätejšej sviatosti oltárnej, ale aj spoločné stolovanie. Takto nejako som si predstavoval život prvých kresťanov. A čo ma povzbudilo? Odpoviem slovami žalmu: „*Aké je dobré a milé, keď bratia žijú spolu.*“

RITA JANA DURČÁKOVÁ, ministerka MB Chlebnice.

Zo stretnutia mám vynikajúce dojmy. Tešila som sa zo spoločenstva bratov a sestier, cítila som sa súčasťou františkánskej rodiny a nadviazala som priateľské kontakty. Vymenila som si svoje poznatky s inými a inšpirovali ma mnohé témy, príhovory aj slová bratov I. rádu. Viac som si uvedomila nutnosť dobre poznať Regulu, aby sme ju mohli lepšie žiť. Odchádzam s túžbou preberať ju na našich stretnutiach a najsť spôsoby ako ju prežívať v našich životoch. Čím som staršia, tým je pre mňa ticho dôležitejšie a som rada, že aj v Melčiciach som ho mohla prežiť v adorácii. Na stretnutí bolo naozaj super, stretla som tam úžasne pokorných a veriacich ľudí a spoznala som nových bratov a sestry a všetko ma posúvalo vpred.

KLÁRA JANA MATFIAKOVÁ, formátorka MB Stará Ľubovňa.

Na národnom formačnom stretnutí v Melčiciach som sa zúčastnila po prvýkrát. Po príchode som prežila vrelé prijatie bratov a sestier z rôznych bratstiev a pekne boli aj naše spoločné modlitby breviára. V sobotu som si pozorne vypočula príhovor br. Bruna o slávení prvých Vianoc v Greccio, ktorý mi priniesol nové poznatky o tejto, pre svet i pre našu františkánsku rodinu, tak významnej udalosti. Tiež veľmi zaujímavou a inšpiratívnou prednáškou, a pre mňa osobne aj veľkou výzvou, boli informácie, ako využívať formačné materiály

elektronicky, z databázy na internete. Budem sa ich snažiť využívať najmä pri formácii v našom miestnom bratstve v Starej Ľubovni.

Keďže som sa na stretnutí dobre cítila, veľmi ťažko sa mi odchádzalo. Už teraz sa teším na to ďalšie.

KLÁRA ANNA SLUŠŇÁKOVÁ, ministerka MB Malatiná.

„Pane nauč nás modliť sa.“ (Lk 11,1) Najmä s touto túžbou som išla na stretnutie. Túžila som sa ďalej učiť správne interpretovať slová Svätého písma a charizmu sv. Františka. Formačné stretnutie mi veľa pomohlo a dúfam, že ho budem s Božou pomocou správne aplikovať aj v našom bratstve. Na stretnutí som cítila pokoj, dobro a prijatie. Bola som súčasťou spoločenstva ľudí, ktorí túžia po Kristovi a chcú nielen to, aby bol prítomný v ich srdciach, ale aj to, aby ho sprostredkovali iným. Bolo z nich cítiť pokoru a poslušnosť – čnosti, ktorými oplýval

aj sv. František. Zaujal ma zápal a nadšenie, s akými všetci pristupovali k témam, ale aj k riešeniu problémov. Prebiehala tu slobodná diskusia, kde každý mohol vyjadriť svoj názor. Povzbudili ma slová pátra Róberta, ale aj príklad starších členov OFS, ktorí statočne pokorujú moderné technológie, aby mohli čo najlepšie šíriť evanjelium vo svojich bratstvách.

Som šťastná, že som mohla stretnúť a spoznať úžasných bratov a sestry, ktorí sa stali pre mňa veľkým darom. Teším sa, že som získala kontakty najmä na bratstvá z blízkeho okolia (MB Chlebnice, MB Liesek, MB Trstená a MB Ružomberok). Dúfam, že budeme užšie spolupracovať a častejšie sa stretávať, nielen na sviatok Porciunkuly v Trstenej. Zapojíme sa tiež do osláv 800. výročia – Deviatnik a putovné jasle k výročiu prvých Vianoc v Greccio.

TERÉZIA MÁRIA MUŽILOVÁ, formátorka MB Malatiná.

Som vďačná, že som sa mohla zúčastniť na stretnutí formátorov v Melčiciach, kde bolo cítiť Božiu prítomnosť. Cítila som sa tu naozaj ako doma. V službe formátora som len krátko, preto každá dobrá rada a odporúčanie sú pre mňa veľkým prínosom a inšpiráciou. Zaujali a povzbudili ma všetci prítomní, lebo bolo na nich vidieť, že svoju vieru žijú a je pretavená aj do ich skutkov. Obohatením boli aj páter Róbert, páter Bruno a vdp. Karol Dobiáš, ktorých slová sa budem snažiť uchovať si vo svojom srdci. Spoznala som krásne osobnosti, ktoré boli pre mňa veľkým povzbudením. Dúfam, že sa budeme naďalej stretávať, spoločne šíriť evanjelium a kráčať za Kristom.

A čo mi dalo toto stretnutie? Dalo mi veľmi veľa. Vďaka vytvoreniu virtuálnej knižnice na internete už viem, kde získam potrebné materiály, ktoré budem používať vo svojej službe. A viem na koho sa môžem obrátiť a požiadať o pomoc. Som presvedčená, že na stretnutiach nášho bratstva sa budeme pravidelne zaoberať Regulou a viac času budeme venovať aj rozjímaniu textov Svätého písma. Verím, že semienka viery a poznania, ktoré boli zasiate vďaka stretnutiu, prinesú aj svoje ovocie.

ALŽBETA JANA ŠPERKOVÁ, formátorka MB Spišská Belá.

V službe formátorky som len pár mesiacov, preto prosím Ducha Svätého, aby ma viedol a formoval, aj nás všetkých v našom spoločenstve. Z národného stretnutia formátorov v Melčiciach mám veľmi dobrý dojem, vládla tam pokojná atmosféra, cítila som sa veľmi dobre. Nadviazala som tu nové kontakty z bratmi a sestrami z iných bratstiev, spoznala som nové tváre. Odprezentované témy boli zaujímavé a povzbudivé. Najviac ma oslovili spoločné večerné adorácie. Vedomosti, ktoré som nadobudla na tomto stretnutí, určite využijem pri formácii mojich bratov a sestier v našom MB. Za veľké plus považujem vytvorenie virtuálnej knižnice pre vnútornú potrebu františkánov. V tejto knižnici môžeme nájsť množstvo materiálov potrebných k formácii. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na jej vytvorení. Pre mňa to bol požehnaný čas, ktorý verím, že prinesie svoje ovocie.

Druhé stretnutie národnej rady v tomto roku sa uskutočnilo počas víkendového národného formačného stretnutia v Melčiciach, v piatok 21. apríla 2023, po skončení programu. Stretnutia sa zúčastnili: Damián Berec, P. Róbert Chabada OFM, Marcela Prekopová, Cecília Blanárová, Martin Dulaj, Mária Hudáková, Juraj Zonnenschein, Lucia Spodniaková a členka podporného tímu Monika Olečková.

Národná rada OFS sa zaoberala týmito úlohami:

- Kapucíni v ČR vydali Františkánske prameny 2. diel – ktorý je už v predaji za cenu 8 Eur. Zakúpiť si ho môžete na národných stretnutiach OFS, alebo objednať cez svoje regióny.

- Národný formátor predstavil svoj formačný tím, ktorý mu bude v jeho službe formátora pomáhať, v zložení: Alžbeta Alföldiová, Judit Horváthová, Martina Zonnenscheinová, Jana Šlesárová a Ľudovít Billý.

- Bola vytvorená tzv. „virtuálna knižnica“, v ktorej sa nachádzajú materiály, ktoré môžu formátori aj ostatní bratia a sestry v bratstvách používať pri stretnutiach MB alebo pre osobnú formáciu. O prístup k týmto materiálom je potrebné požiadať na emailovej adrese: ofs.formacia@gmail.com. (Viac v správe z národného formačného stretnutia).

- Národný minister informoval o svojej účasti na Kolokviu k 35. výročiu sviečkovej manifestácie pod záštitou prezidentky SR a na Valnom zhromaždení Fóra kresťanských inštitúcií, ktoré sa uskutočnilo dňa 24. marca 2023, za prítomnosti o. biskupa Petra Rusnáka.

- Tajomníčka NR informovala o štatistických údajoch národného bratstva za rok 2022 a o potrebe upraviť tabuľky pre štatistické hlásenia z miestnych bratstiev a regiónov OFS, kvôli doplneniu údajov podľa nových požiadaviek MeR. Aktuálne údaje: K 31.12.2022 bolo na Slovensku v OFS 693 aktívnych a 216 nečinných členov. Vo formácii je 55 a v iniciácii 35 bratov a sestier. Počet členov nad 66 rokov je 70,13 %.

- Národná rada je oprávnená robiť výklad národných stanov. To, čo je ustanovené pri voľbe do národnej rady (Štatút OFS IV. 2.11), sa uplatňuje aj na nižších úrovniach, teda na regionálnej i miestnej. Konkrétne: Návrhy kandidátov na jednotlivé služby môžu predkladať delegáti kapituly (národnej, regionálnej i miestnej), najneskôr však do začatia jednotlivých volieb.

- Bratia františkáni I. rádu pri príležitosti osláv prvých Vianoc v Greccio pripravili sériu slávností „Deň Greccio“, ktoré sa konajú vždy 25. každého mesiaca. Všetci členovia OFS sú na tieto slávnosti srdečne pozvaní.

- Rada Stredoslovenského regiónu pozýva miestne bratstvá v ostatných regiónoch, aby sa pripojili k sláveniu výročia prvých Vianoc v Greccio deviatnikom a putovnými betlehemami. Text deviatnika a spôsob odovzdávania betlehema jednotlivým MB dodá na požiadanie viceministerka Marcela Prekopová, informácie do regiónov posunú regionálni ministri.

Pripravila: Cecília Blanárová

Zriadenie miestneho bratstva v Bystrom

Deň 13. máj je v kresťanskom svete známy ako deň spomienky na Preblahoslavenú Pannu Máriu Fatimskú, no 13. máj 2023 sa stal významným dňom aj pre nás, terciárov v Bystrom, pretože je to deň kánonického zriadenia nášho miestneho bratstva Stigmatizácie sv. Františka z Assisi.

Všetko to začalo v roku 2018 vstupom do iniciácie, hoci semienko k takémuto rozhodnutiu bolo zasiate už oveľa skôr pátrom Jozefom a ako sa teraz ukázalo, padlo na úrodnú pôdu. Obrad prijatia do rádu sa pre väčšinu z nás uskutočnil dňa 18. 5. 2019 vo Františkánskom kostole sv. Jozefa v Prešove. Týmto obradom sa začalo obdobie našej počiatočnej formácie, ktorá trvala tri roky. Dňa 12. 6. 2022 deväti z nás zložili trvalé sľuby v kaplnke relikvií Františkánskeho kostola v Prešove a 8. 11. 2022 zložili profesiu ďalší dvaja členovia, dvaja zároveň vstúpili do formácie. V súčasnosti máme štyroch sympatizantov, ktorí majú vážny záujem o vstup do nášho bratstva.

Dňa 13. 5. 2023 sme v našom Kostole sv. Františka v Bystrom privítali provinciálneho sekretára pátra Jakuba Martausa OFS, ktorý bol poverený provinciálom pátrom Jurajom Mihályom OFM odovzdať zriaďovaciu listinu bratstva, regionálnu ministerku Máriu Hudákovú, ministra miestneho bratstva v Prešove Pavla Vrždáka, P. Jozefa Timka OFM Cap, nášho p. farára Branislava Polču a hostí z miestneho bratstva z Prešova. Po slávnostnej sv. omši sa uskutočnila prvá volebná kapitula nášho novozriadeného bratstva, ktorej predsedala regionálna ministerka Mária Hudáková a na ktorej bola zvolená miestna rada pre funkčné obdobie rokov 2023 - 2026 v nasledujúcom zložení:

Minister: Mária Tkáčová, viceminister: Anna Onderíková, tajomník: Martina Kubová, formátor: Mária Onuferová, pokladník: Anton Klimovský. Zvolili sme si aj pomocného formátora, ktorým sa stal Ján Pivovarník a kronikárku Beátu Vasilovovú.

Nasledoval spoločný obed, počas ktorého sme vyjadrili svoju radosť i vďačnosť predovšetkým Bohu za obsiahnuté milosti v podobe nového bratstva. Ďakujeme všetkým za povzbudivé slová i námety ako ďalej nasledovať Krista v šlapajach sv. Františka, ako viesť bratstvo, byť viditeľným znakom vo farnosti. Tento deň bude zapísaný v našich srdciach a spomienkach ako deň úprimnej bratskej lásky, začlenenia sa do veľkej Františkánskej rodiny.

Mária Onuferová

„Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly.“

(Mt 13,45)

Kláštorný komplex v Prešove, zaliaty slnkom a tichom, sa v sobotu ráno 29. 4. 2023 začal zaplňať členmi miestnych bratstiev Východoslovenského regiónu OFS, ale tiež bratmi františkánmi z celého Slovenska. To sme ešte netušili, že spolu s Prvým rádom budeme spoločne pri svätej omši ďakovať za dar života br. Eliáša Baláža OFM. Provinciál františkánov P. Juraj Mihály OFM v kázni vyzdvihol symbolické biblické číslo 40, práve toľko rokov má br. Eliáš.

V Útulni svetskí františkáni pokračovali programom kapituly, odzneli správy za predchádzajúci rok a podali sa informácie o konaných akciách na národnej i regionálnej úrovni. Regionálny formátor br. Ľudovít Billý v prednáške poukázal na „Identitu svetského františkána v kontexte dejín.“ Stáva sa, že sa nevieme zaradiť, aj keď sme už našli poklad i perlu v podobe OFS.

Bratia a sestry v spoločnom zdieľaní sa mohli podeliť s radosťami, starosťami a problémami, s ktorými v bratstve zápasia. Navzájom sme sa povzbudzovali i hľadali riešenia. Veľkou oporou na našich stretnutiach je P. Martin M. Kollár OFMConv., ktorý bol i teraz po celý čas s nami, za čo sme mu nesmierne vďační.

Po obede sa už františkánskou záhradou ozýval detský smiech i družné rozhovory s bratmi františkánmi.

Sr. Mária Hudáková

Regionálna púť bratov a sestier Západoslovenského regiónu

Po troch rokoch obmedzení pre pandémiu covidu, bratia a sestry Západoslovenského regiónu obnovili svoju tradíciu vykonať púť na niektorom pútnickom mieste. Regionálnu púť pripravuje postupne jedno z jedenástich miestnych bratstiev regiónu, v súčinnosti s regionálnou radou. V tomto roku to bolo miestne bratstvo sv. Antona Paduánskeho v Hlohovci. Miestom púte bol Hronský Beňadik, starobylý románsky kostol s kláštrom, ktorý dal postaviť uhorský kráľ Gejza I. v roku 1075 a povolal na toto miesto benediktínov. Zakladateľom rehole bol sv. Benedikt, ktorý sa narodil okolo roku 495. Už za jeho života sa stavali benediktínske kláštory v Taliansku, Francúzsku, Španielsku, Anglicku až prišli na Slovensko. Mnisi šíрили kresťanskú vieru a vzdelanosť a vynikali hlavne v duchovnej oblasti a staviteľstve. V súčasnosti je kostol a kláštor opravený, funkčný a je v ňom veľká vzácnosť, relikvia presvätej Krvi Ježiša Krista, ktorú opátstvu sv. Benedikta daroval kráľ Matej Korvín.

Na tomto posvätnom mieste sa nás v sobotu 29. apríla stretlo cca 150 bratov a sestier z miestnych bratstiev Západoslovenského regiónu a privítali sme aj bratov z Levoče, Popradu a Starej Ľubovne. Program začal modlitbou Františkánskeho ruženca, privítaním regionálnym ministrom br. Vladimírom Meňhertom a nasledovala svätá omša, ktorú celeburovali naši duchovní asistenti, pátri Augustín, Bruno, Robert a Remigiusz (OFM).

Po svätej omši nás kostolom a kláštrom sprevádzal s výkladom o histórii br. Ivan. Prešli sme gotickou krížovou chodbou s arkádami, prezreli sme si Kapitulnú sieň, knižnicu, mníšku jedáleň, klenotnicu, kláštornú lekárňu, scriptórium, Sýpku, ktorá pôvodne slúžila na uskladňovanie obilia a v ktorej sa v súčasnosti po rekonštrukcii konajú koncerty a semináre.

V chodbe Sýpky je zriadená čajovňa, kde nám bratia a sestry pripravili bohaté agape a vytvorili podmienky na zdieľanie. Popoludní sa nám prihovoril regionálny duchovný asistent P. Bruno OFM, aby nás povzbudil k živému bratskému vzťahu v láske a porozumení.

Na záver stretnutia sme sa stretli v kostole na adorácii Najsvätejšej oltárnej sviatosti, ktorú slovom sprevádzal duchovný asistent P. Remigiusz OFM. Pred odchodom z kostola sme sa poklonili Kristovej krvi v relikviári, ktorá je uložená v malej kaplnke. Bol to veľmi silný duchovný zážitok, ktorý umocnil celú našu púť.

Ďakujeme bratom a sestrám z MB Hlohovec, duchovným asistentom a regionálnej rade za bohatý program, za krásne bratské zdieľanie a duchovné povzbudenie.

Monika Olečková

Duchovné cvičenia bratov a sestier OFS

V nedeľu 21. mája 2023 sa skončili duchovné cvičenia na Levočskej hore. Zúčastnili sa ich bratia a sestry z miestnych bratstiev v Levoči, Poprade, Starej Ľubovni a Považskej Bystrici. Organizačne ich zabezpečoval brat Ján Peter Pavlikovský a exercitátorom bol kustód bratov minoritov P. Martin Kollár OFMConv. Duchovné cvičenia sa začali slávnym sv. omše v kostole Ducha Svätého v Levoči vo štvrtok 18. mája na sviatok Nanebovstúpenia Pána. Téma duchovných cvičení „Život a slovo svätého Františka z Assisi“, bola vzácnym príspevkom k sláveniu osemstého výročia udalostí zo života svätého Františka.

Počas týchto dní sme sa venovali životopisu sv. Františka, nepotvrdenej Regule, schválenej Regule pápežom Honóriom III., Testamentom a Napomenutiami sv. Františka. P. Martin OFMConv. nám vo svojich prednáškach a prezentáciách priblížil všetky dôležité udalosti života sv. Františka a jeho bratov, rozobral hlavné dokumenty k životu bratov, ktoré napísal sv. František. Mnohé myšlienky z Reguly, Napomenutí a Testamentu sú aktuálne aj pre život v našich bratstvách, ale aj v bežnom živote a v rodinnom prostredí.

Program bol vyvážený, slávili sme každý deň svätú omšu v bazilike, modlili sa Litánie lo-retánske, novénu k Duchu Svätému, Korunku k Božiemu milosrdenstvu, biblický rozjímavý ruženec a v piatok sme sa pomodlili Krížovú cestu v areáli baziliky Navštívenia Panny Márie. Po upršaných a studených dňoch sa v piatok oteplilo a slnečné počasie umocnilo krásu Mariánskej hory a vytvorilo pohodu pre bratov a sestry. Jarná svieža zeleň, rozkvitnuté kvety a poletujúce krásne motýle nás viedli k chvále Pána, ktorý tieto veci stvoril a k pripomenutiu si sv. Františka, ktorý miloval stvorenstvo a v svojich modlitbách za to chválil Pána. Vytvorilo sa krásne spoločenstvo bratov a sestier a bol čas na zdieľanie sa k téme o sv. Františkovi, ale aj o živote v bratstvách a o pripravovaných celoslovenských stretnutiach na púti v Prahe a na Velehrade. Pri nedeľnej rannej svätej omši si bratia a sestry obnovili svoju profesiu.

Exercičný dom vedú rehoľné sestry Božského Vykupiteľa, ktoré sa starali o nás výborným jedlom a pohodou pri ubytovaní. Tieto dni ubehli veľmi rýchlo a prišlo ľúčenie, poďakovanie nášmu exercitátorovi P. Martinovi a bratovi Jankovi Pavlikovskému. Všetci sme sa rozlúčili s tým, že veľmi radi, ak to bude Božia vôľa, prídeme znovu k našej drahej mamke Panne Márii na Mariánsku horu v Levoči.

Pane, Tebe patrí vďaka za tieto dni strávené pri modlitbe, počúvaní, zdieľaní a povzbudení k ďalšiemu životu v bratstvách.

Monika Marta Olečková

PÚŤ "DO GRECCIA"

800 rokov od prvých jasličiek
v Greccio (Taliansko)

30.9.
2023

HRIŇOVÁ
RATICOV VRCH

PROGRAM

Príchod, občerstvenie

- 11.00 • Svätá omša
celebruje islandský biskup
P. Dávid Tencer, OFMCap
- 12.30 • Jasličková pobožnosť
- 13.15 • Kultúrny program
Agape

Napokon prišiel František a našiel všetko pripravené podľa svojho prania a zažiaril od radosti. Vtedy postavili jasle, vystlali ich senom a priviedli vola a oslíka. Tento dojmavý obraz je poctou jednoduchosti, povýšením chudoby, velebou pokory a z Greccia sa stáva stáby nový Betlehem.

Tomáš z Celano, Prvý životopis

40 rokov od "Akcie Vír" zameranej proti františkánskej rodine.

Tohto roku uplynulo 40 rokov od represívnej akcie komunistickej Štátnej bezpečnosti, známej ako Akcia Vír. Na Kvetnú nedeľu 27. marca 1983 o siedmej hodine ráno príslušníci ŠtB prepadli domy bratov františkánov a sestier františkánok v Prešove, Košiciach, Poprade, Tvrdošíne, Ružomberku, Bratislave, Jindřichovom Hradci, v Prahe a Plzni. Vykonalí domové prehliadky, pri ktorých zhabali náboženskú literatúru, liturgické predmety, písacie stroje a vkladné knihy. Bratia františkáni a sestry františkánky boli zatknutí, uväznení a obvinení z marenia dozoru nad cirkvami, pretože tajne vstúpili do františkánskeho rádu a vyvíjali v ňom činnosť. V súvislosti so zásahom ŠtB vypočúvala desiatky ďalších ľudí, ktorí mali kontakt s františkánmi. O zásahu proti františkánom informovali zahraničné médiá a protesty proti ich zatknutiu prichádzali z rôznych častí Slovenska i zahraničia. Poslední obvinení františkáni boli 14. júla z väzby prepustení a obžaloby stiahnuté.

Zdroj: TK KBS

Deň Greccio 1223 - 2023 ... každý 25. deň mesiaca.

Pri príležitosti osláv prvých Vianoc v Greccio pripravili bratia františkáni OFM sériu slávností „Deň Greccio“, ktoré sa konajú vždy 25. každého mesiaca. Začali sa 25. marca v Bratislave a pokračujú: 25.4. - Beckov; 25.5. - Hlohovec; 25.6. - Trstená; 25.7. - Trnava; 25.8. – pustovňa Lysá pod Makytou; 25.9. - Prešov; 25.10. - Filákov; 25.11. – Nové Zámky. Slávenie má aj charitatívny rozmer. Všetci členovia OFS sú na tieto slávnosti srdečne pozvaní.

Zdroj: www.frantiskani.sk

Kustodiálna kapitula bratov minoritov 2023

V dňoch od 18. do 21. apríla 2023 sa v kláštore sv. Františka v Brehove uskutočnila prvá časť kapituly slovenskej minoritskej Kustódie Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Kapitule predsedal generálny minister rádu br. Carlos Trovarelli. Novým provinciálnym kustódom rehole minoritov na Slovensku sa stal Martin Mária Kollár, ktorý doteraz pôsobil ako gvardián v Levoči. Vo vedení rehole vystrieda Luciana Boguckého, ktorý bol vo funkcii od roku 2019.

V dňoch od 5. do 7. júna sa uskutočnila v Brehove druhá časť kustodiálnej kapituly. Pozostávala z vypracovania štvorročného plánu kustódie a výberu gvardiánov jednotlivých kláštorov. Okrem generálneho asistenta, brata Tomáša Lesňáka, sa kapituly zúčastnil aj provinciálny minister z Krakova, brat Marian Gołąb.

Zdroj: tkkbs/minoriti.sk

Rohožková kapitula SFŘ v Čechách

Na rohožkové kapitule, kterou jsme prožili zhruba se 60 terciáři z ČR, jsme se setkali v klášteře Vranov u Brna 29.4. - 1.5. 2023. Každý den jsme vyslechli svědectví a v 11 skupinkách zhruba po 6 členech řádu mluvili na téma dne (každý den jedno). Poslední den jsme naslouchali shrnutí.

- Poděl se s ostatními co nejvíc konkrétně, i s příklady, jak prožívám v běžném životě identitu následovníka svatého Františka?
- V čem, v kom, či kde dnes silně vnímám duchovní odkaz svatého Františka?
- Za co vděčím a čeho si konkrétně vážím v životě svého MBS? Je něco, co mi v MBS (NBS) chybí, co bych si přál/a změnit?
- Podívej se na vztah terciářů a dnešního světa. Co máme dnes konkrétně dělat pro svět? Ideálně začne každý sám od sebe, co je můj úkol (opět co nejvíc konkrétně)? Také popřemýšlej nad svým MBS a jeho úkolem dnes a pokud můžeš připoj i návrh pro náš řád v naší zemi.

Luboš Kolafa OFS

Obnova slubov v Košiciach

Členovia košického bratstva OFS sa rozhodli obnoviť si svoje rozhodnutie žiť podľa evanjelia. Samotný obrad obnovy slubov sa uskutočnil v sobotu 15. apríla 2023 pri svätej omši, ktorú celebroid otec Rudolf Galamboš v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho v Košiciach.

Pavol Železník

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ**Bratislava, Bratstvo sv. Stanislava:**

Hermína Bernadeta Čapčíková – 6.5.2023 – 55 rokov,
 Miroslav František Mládek – 5.6.2023 – 65 rokov,
 Hana M. Magdaléna Šimune – 6.7.2023 – 55 rokov,
 Zuzana M. Magdaléna Suranová – 26.8.2023 – 55 rokov.

Lučenec:

Mária Magdaléna Bystrianská – 17.7.2023 – 80 rokov,
 Mária Vasileva – 8.8.2023 – 70 rokov.

Michalovce:

Klára Lýdia Čverčková – 1.1.2023 – 65 rokov,
 M. Faustína Agáta Verbická – 26.6.2023 – 75 rokov.

Nemšová:

František Ladislav Trúska – 16.5.2023 – 60 rokov.

Nová Dubnica:

Anežka Anna Tomanová – 12.8.2023 - 90 rokov.

Pohronská Polhora:

Terézia Anna Rollová – 8.8.2023 – 90 rokov.

Topoľčany:

František Ondrej Božik – 20.6.2023 – 50 rokov.

Trnava:

Katarína Alžbeta Horváthová – 22.8.2023 – 80 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:**Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:**

Olga Alžbeta Krištofiková – 1.5.2023 – 30. výročie,
 Mária Katarína Francová – 1.5.2023 – 30. výročie.

Krásno nad Kysucou:

Irena Gavlasová – 2.8.2023 – 35. výročie.

Michalovce:

Miriám Georgína Olšakovská – 23.2.2023 – 25. výročie,
 Mária Júlia Džavanová – 23.2.2023 – 25. výročie.

Nová Dubnica:

Františka Idka Polanská – 9.7.2023 – 40. výročie.

Ošadnica:

Mária Anna Drahňaková – 21.6.2023 – 15. výročie.

Trnava

Mária Monika Barošová – 14.6.2023 – 20. výročie,
 Helena Bernadetta Gajdošíková – 31.5.2023 – 10. výročie

Zvolen:

Daniel Baláž – 21.6.2023 – 15. výročie,
 Iveta Kováčiková – 21.6.2023 – 15. výročie,
 Magdaléna Ľubica Moravčíková – 21.6.2023 – 15. výročie,

Bohuslava Marta Schieberová – 21.6.2023 – 15. výročie,

Marián Škorvaga – 21.6.2023 – 15. výročie.

Žilina:

Mária Mária Gašicová – 30. výročie,

Katarína Alexandra Kyselová – 31.5.2023 – 15. výročie.

VZNIK BRATSTVA:

Bratstvo sv. Alžbety Nová Dubnica – 9.7.2023 – 40. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI:

Michalovce

Mária Júlia Džavanová – 11.6.2023 – vo veku nedožitých 75 rokov.

Pohronská Polhora:

Marta Jarmila Boháčiková – 5.2.2023 – vo veku nedožitých 68 rokov.

Oščadnica

Mária Alžbeta Kučáková – 25.2.2023 – vo veku 85 rokov.

Celoslovenské stretnutie Františkánskeho svetského rádu Velehrad 17. júna 2023

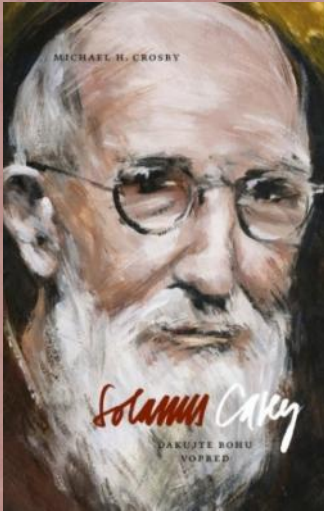
Program stretnutia

- 9:50 - otvorenie stretnutia NB OFS – národný minister (v bazilike)
- 10:00 - 11:30 svätá omša v bazilike
- 11:45 - 13:00 obed v pútnickom dome Stojanov (pre prihlásených)
- 12:00 - 13:30 prehliadka baziliky s výkladom (v skupinách)
- 13:30 - 14:30 vzájomné zdieľanie v pútnickom areáli
- 15:00 - 15:45 adorácia a záverečné požehnanie v bazilike
- 16:00 - odchod bratov a sestier domov

Michael H. Crosby

SOLANUS CASEY - ĎAKUJTE BOHU VOPRED

Blahoslavený Solanus Bernard Casey, kňaz, kapucín, je prvým uctievaným svätým v Spojených štátoch amerických. Narodil sa farmárskym rodičom pochádzajúcim z Írska 25. novembra 1870 v Oak Grove, vo Wisconsine a pozemskú púť ukončil 31.

júla 1957 v Detroitě v Michigane. Jeho životný príbeh je ďalším dielom Božej prozreteľnosti, ktorá má záľubu obzvlášť v slabých a maličkých. Spočiatku vykonával rôzne zamestnania, neskôr pocítil túžbu stať sa kňazom a vydáva sa na neľahkú, spočiatku trpkú cestu, ktorú sťažuje v detstve prekonaný záškrť. Zanechal následky na jeho tele, reči, i na hlase a sťažoval mu učenie, preto musel prvý kňazský seminár sv. Františka v Milwaukee, Wisconsin opustiť. Pridelili ho do kapucínskej farnosti a kláštora v Yonkers – New York. Neskôr sa jeho sen o kňazstve stáva skutočnosťou, aj keď nebude môcť kázať a spovedať. Dostával väčšinou podradné úlohy a slúžil najmä na vrátnici kláštora a jeho predstavení od neho nič neočakávali. Už po krátkom čase sa ukázalo, že tento veselý, usmiaty brat plný Ducha, ochotný pomôcť každému, je Pánovým priateľom, cez ktorého koná zázraky.

Milosti a vypočuté modlitby neprestali ani po preložení do kláštora kapucínov v Detroitě, kde pokračoval v službe vrátnika ďalších 21 rokov. Niekedy mal aj 200 návštevníkov počas jediného dňa. Bol prostredníkom medzi chorými, núdznými katolíckimi i nekatolíckimi, veriacimi i nevercami. Brat Solanus nikdy neprepustil prosebníka iba tak. „Keď ľudia prišli s prosbou o nejakú milosť, postupoval podľa istého vzoru. Keď si vypočul ich prosbu, nikdy nedovolil, aby zostali pasívni. Vždy ich vyzval, aby nejakým spôsobom rozvinuli svoj vzťah s Bohom i s ostatnými ľuďmi alebo mali urobiť nejaký dobrý skutok pre ostatných...“ Solanus však pripomína, že nie vždy musí Pán vypočuť a pomôcť v konkrétnom prípade, ak má s človekom iný plán. Návštevníkom ponúkol možnosť zapísať sa do misijného omšového spolku a finančne podporiť dobré dielo. Predstavení mu nariadili, aby si vypočuté modlitby presne zaznamenával. Do konca života zaplnil sedem kníh a zaznamenal viac než 6 000 prípadov vypočutej modlitby. A nikdy sa nezabudol rozhovoriť o Božej добрote a povzbudiť k modlitbe sústavného ďakovania Bohu už vopred, ktorá má, ak je dôvera, silný účinok.

Solanus považoval svätých za sprievodcov na duchovnej ceste a vzory, ktoré nám pomáhajú dosiahnuť dôverný vzťah s Bohom. Nepredpokladal, že raz sa stane takýmto svätým on sám. My si, vďaka počinu kapucínskeho vydavateľstva Minor z roku 2022, môžeme jeho jedinečný príbeh prečítať aj v slovenskom jazyku.

Solanus Casey bol blahorečený 18. novembra 2017 v Detroitě.